

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Πτυχιακή διατριβή

ΑΝΘΡΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΚΑΙ
ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ

Χρύσια Ρούσου

Λεμεσός 2012

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΥΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Πτυχιακή διατριβή

ΑΝΘΡΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΚΑΙ
ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ

Χρύσια Ρούσου

Επιβλέπων καθηγητής: Δρ. Παναγιώτης Ζαφείρης

Λεμεσός 2012

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Χρύσια Ρούσου, 2012

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον υπεύθυνο καθηγητή μου, Δρ. Παναγιώτη Ζαφείρη, για την καθοδήγηση του σε όλο αυτό το διάστημα με στόχο την ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας, τον κ. Άγγελο Παναγίδη για τις υποδείξεις και βοήθεια που μου προσέφερε, καθώς όσους έλαβαν μέρος στις συνεντεύξεις και τους τεταρτοετείς φοιτητές γραφιστικής που βοήθησαν με τις παρατηρήσεις τους ώστε να ολοκληρωθεί το έργο.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κύριος στόχος της μελέτης είναι η βελτίωση των μεθοδολογιών σχεδίασης μέσα από το κύριο ερώτημα της, το πώς μπορεί η μεθοδολογία του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού να συνδυαστεί με τις μεθοδολογίες της γραφιστικής σχεδίασης. Σκοπός είναι να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αν μπορούν ο γραφιστικός και ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός να συνδυαστούν ώστε να παράξουν κάποιο αποτέλεσμα. Στη μελέτη θα αναπτυχθεί η μεθοδολογία που συνδυάζει τις δύο αυτές μεθοδολογίες για την επίλυση του σχεδιαστικού προβλήματος της προώθησης του συνεδρίου του TPDL2012, θεωρία και πρακτική των Ψηφιακών Βιβλιοθηκών, που θα λάβει μέρος στην Πάφο, Κύπρου.

Μέσα από την καταγραφή της βιβλιογραφίας και τη μελέτη των μεθοδολογιών της γραφιστικής και του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού, μελετήθηκαν τα στοιχεία που αποτελούν την κάθε μια και την μεθοδολογία που ακολουθούν. Η ανάπτυξη μιας καινούργιας μελέτης που να συνδυάζει τα δύο πεδία δεν έχει υπάρξει σε εκτεταμένη έρευνα, αλλά παρατηρείται στην σχεδιαστική διαδικασία της εταιρείας IDEO, που ασχολείται κυρίως με τον ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό και εμπλέκει γραφίστες κατά την διάρκεια της σχεδίασης, καθώς και στην περσινή πτυχιακή εργασία του Τ. Κωνσταντίνου ο οποίος προσπάθησε να συνδυάσει τα δύο αυτά πεδία, έτσι χρησιμοποιώντας σαν βάση την περσινή έρευνα που έγινε, σκοπός είναι η βελτίωση και ανάπτυξη της συγκεκριμένης μεθοδολογίας. Συνεχίζοντας ακολουθείται η δημιουργία συνδυαστικής μεθοδολογίας των δύο πεδίων συνδυάζοντας τα στοιχεία που τα αποτελούν, ώστε να αναπτυχθεί μια σωστή τεχνική και από τις δύο απόψεις, δημιουργώντας ένα διάγραμμα σχεδιασμού. Μέσα από την καταγραφή των απαιτήσεων μέσω των συνεντεύξεων με τους χρήστες, είχε ως αποτέλεσμα την καταγραφή των αναγκών τους ώστε να επιτευχθεί μια πιο στοχευόμενη σχεδίαση.

Η σχεδιαστική επίλυση αποτελείται από μια αφίσα για το συνέδριο, μια πρόσκληση καθώς και το βιβλιαράκι του συνεδρίου που αποτελείται από 50 σελίδες. Ο σχεδιασμός έγινε μετά από συνεντεύξεις και αξιολογήσεις των χρηστών έτσι ώστε το αποτέλεσμα να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις. Η σχεδίαση του συνεδρίου ήταν επιτυχής, ακολουθώντας την συνδυαστική μεθοδολογία, και το αποτέλεσμα ικανοποιεί εμένα σαν σχεδιαστή τόσο από χαρακτηριστικά λειτουργικότητας όσο και αισθητικής.

Η ανάπτυξη της μεθοδολογίας του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού σε συνδυασμό με την γραφιστική επικοινωνία είναι ενδιαφέρουσα και λειτουργική. Η μεθοδολογία αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί βοηθώντας στον σχεδιασμό διαφόρων projects αφού τα αποτελέσματα της ανταποκρίνονται επιτυχώς στις απαιτήσεις και ικανοποιούν τον σχεδιαστή σε μεγάλο βαθμό.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iv
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	vi
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ	viii
ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ	xi
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	xii
1 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	1
1.1 Γραφιστικός σχεδιασμός.....	1
1.1.1 Διαδικασία σχεδίασης Γραφιστικού Σχεδιασμού.....	2
1.2 Ανθρωποκεντρικός Σχεδιασμός.....	3
1.2.1 Διαδικασία σχεδίασης ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού.....	4
1.2.2 Μεθοδολογία IDEO.....	8
2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	10
2.1 Δημιουργία μεθοδολογίας	10
2.1.1 Αναγνώριση αναγκών και Ανάλυση Απαιτήσεων	13
2.2 Συλλογή δεδομένων	14
2.2.1 Συνεντεύξεις και Ανάλυση.....	15
2.3 Σχεδίαση	21
2.4 Αξιολόγηση με ειδικό.....	23
2.5 Επανασχεδίαση	25
2.6 Αξιολόγηση χρηστών	29
3 ΤΕΛΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ	31
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	45
4 ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	47
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	48

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	50
Συνεντεύξεις.....	50
4.1 Ερωτήσεις που τέθηκαν κατά την Ανάλυση Απαιτήσεων	50
4.1.1 Ερωτήσεις που τέθηκαν σχετικά με την παρουσίαση των αφισών και το βιβλιαράκι	51
4.1.2 Ερωτήσεις που απευθύνονται σε φοιτητές γραφιστικής	51
4.2 Ερωτήσεις που τέθηκαν κατά την αξιολόγηση.....	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	52
Πείραμα με τη μέθοδο eye-tracker	52

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1: Διάγραμμα διαδραστικής σχεδίασης	4
Εικόνα 2: Αστεροειδές μοντέλο σχεδίασης	6
Εικόνα 3: Μοντέλο διαδραστικής σχεδίασης των Preece, Rogers and Sharp	8
Εικόνα 4: Διάγραμμα IDEO.....	8
Εικόνα 5: Σχεδιάγραμμα μεθοδολογίας.....	11
Εικόνα 6: Αφίσες παρουσίασης στις συνεντεύξεις	17
Εικόνα 7: Εξώφυλλο booklet που παρουσιάστηκε στις συνεντεύξεις.....	19
Εικόνα 8: Εσωτερικές σελίδες booklet (πρόγραμμα) που παρουσιάστηκε στις συνεντεύξεις	19
Εικόνα 9: Εσωτερικές σελίδες booklet (abstracts) που παρουσιάστηκε στις συνεντεύξεις ...	20
Εικόνα 10: Εσωτερικές σελίδες booklet (map) που παρουσιάστηκε στις συνεντεύξεις	20
Εικόνα 11: 1η σχεδιαστική προσέγγιση αφισών	22
Εικόνα 12: Αφίσες σχεδιασμένες από τον J. Muller-brockman.....	24
Εικόνα 13: 1 ^η σχεδιαστική προσέγγιση, επανασχεδίασης	25
Εικόνα 14: 2 ^η Σχεδιαστική προσέγγιση, επανασχεδίασης.....	26
Εικόνα 15: Δείγμα σελίδων από το σχεδιασμό του booklet	28
Εικόνα 16: Αλλαγές αφισών μετά την αξιολόγηση.....	30
Εικόνα 17: Αφίσα Συνεδρίου (A2).....	32
Εικόνα 18: Πρόσκληση Συνεδρίου (12X21).....	33
Εικόνα 19: Πρόσκληση Συνεδρίου πίσω πλευρά(12X21).....	33
Εικόνα 20: Εξώφυλλο βιβλιάρaki (A5).....	34
Εικόνα 21: Οπισθόφυλλο βιβλιάρaki (A5).....	35
Εικόνα 22: Εσωτερικές Σελίδες για το βιβλιάρaki.....	44
Εικόνα 23: Screenshot πειράματος, αφίσα (A2)	53

Εικόνα 24: Screenshot πειράματος, αφίσα (A2)53

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

TPDL: Theory and Practice of Digital Libraries

ΤΕΠΑΚ: Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ

Abstracts	Περίληψεις παρουσιάσεων
Booklet	Βιβλιαράκι συνεδρίου
Brief	Σκεπτικό σχεδιαστή
Layout	Δομή σχεδίου
Poster	Αφίσα
Project	Σχεδιαστική Μελέτη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αρχίζοντας την μελέτη κύριος σκοπός είναι να συνδυάσουμε δύο διαφορετικούς τρόπους σχεδιασμού τον ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό και τον γραφιστικό σχεδιασμό που συναντιούνται στην πορεία αφού και τα δύο δημιουργούν για το κοινό, με διαφορετικό τρόπο. Στόχος της μελέτης είναι να παράγει ένα αποτέλεσμα εφαρμόζοντας τις αρχές της ανθρωποκεντρικής σχεδίασης στην γραφιστική παραγωγή αλλά ταυτόχρονα κύριος σκοπός της, να ελέγξει αν αυτός ο τρόπος είναι λειτουργικός και παραγωγικός για μελλοντικές εφαρμογές και καλύτερη σχεδίαση που βασίζεται στις απαιτήσεις του κοινού.

Οι δύο μεθοδολογίες τόσο η γραφιστική επικοινωνία όσο και ο ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός έχουν επίκεντρο τον άνθρωπο και την δημιουργία για αυτόν. Σημαντικό κρίνεται το γεγονός ότι η μεθοδολογία αυτή δεν έχει παρατηρηθεί σε κάποια εφαρμογή μέχρι τώρα, έτσι η μελέτη κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική για τον συνδυασμό των δύο μεθοδολογιών και του αποτελέσματος που θα παράγουν.

Η νέα μεθοδολογία που στοχεύετε να δημιουργηθεί θα εφαρμοστεί στην ανάπτυξη του σχεδιαστικού προβλήματος, την σχεδιαστική προσέγγιση του συνεδρίου των ψηφιακών βιβλιοθηκών TPDL2012, αναπτύσσοντας έτσι την αφίσα του συνεδρίου, την πρόσκληση και το βιβλιαράκι που θα δίνεται στους συμμετέχοντες στην εγγραφή τους.

1 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Οι δύο μεθοδολογίες τόσο η γραφιστική επικοινωνία όσο και ο ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός έχουν επίκεντρο τον άνθρωπο και την δημιουργία για αυτόν. Η γραφιστική επικοινωνία μέσα από τον σχεδιασμό καμπανιών, αφισών κτλ. επιδιώκει να συλλέξει πρώτα κάποια δεδομένα από το κοινό όπως απόψεις που έχουν οι ίδιοι ή ακόμη και στατιστικά δεδομένα με σκοπό την δημιουργία ενός σωστά οπτικού επικοινωνιακού προϊόντος- διαφήμισης. Ο ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός στοχεύει στο να συλλέξει δεδομένα πριν την σχεδίαση μέσα από την έρευνα των απαιτήσεων του κοινού στο οποίο απευθύνεται και στην συνέχεια με την διάδραση του κοινού να αξιολογεί τις λύσεις που προτείνει και να τις αλλάζει σύμφωνα με τις απαιτήσεις.

Αρχικά θέλοντας έτσι να ξεκαθαρίσουμε τους ορισμούς και να γίνει ευκολότερα κατανοητό η κάθε πλευρά αρχίζω αναλύοντας τους όρους και τι σημασία τους αντίστοιχα, γραφιστικός σχεδιασμός και ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός.

1.1 Γραφιστικός σχεδιασμός

Σύμφωνα με το Φραγκόπουλο (2006, σελ. 10,14), ο όρος γραφιστική είναι μια απόδοση στα ελληνικά του αγγλικού όρου Graphic Design, *graphic* (γράφω-γραφικός) και *design* (στα λατινικά *disegno* = σχέδιο). Ο γραφιστικός σχεδιασμός είναι συνδυασμοί λέξεων εικόνων και αριθμών, που αν πρόκειται να πετύχουν απαιτούν το στοχασμό ενός ατόμου ώστε να μπορεί να ενορχηστρώσει αυτά τα στοιχεία και να συνθέσει κάτι ξεχωριστό, χρήσιμο, ανατρεπτικό και γενικά αξιομνημόνευτο. Γενικός σκοπός της γραφιστικής είναι η επικοινωνία. Χρησιμοποιώντας τα μέσα (γράμματα, εικόνες) γενικότερα οπτικά σημεία, επιδιώκοντας την μεταβίβαση μηνύματος από τον πομπό στον δέκτη. Η μετάδοση των μηνυμάτων και των σημείων στον δέκτη γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να ερμηνεύεται από τον δέκτη και να αποκτά σκοπό έτσι έχουμε μια οπτική επικοινωνία μεταξύ του γραφίστα με το γραφικό σχέδιο και το κοινό.

Η γραφιστική έχει τρεις βασικές λειτουργίες που συνυπάρχουν στην σχεδίαση. Πρωταρχικός της ρόλος είναι ο προσδιορισμός ταυτότητας δηλαδή να δηλώνει τι είναι κάποιο πράγμα ή από που προέρχεται (πινακίδες, λογότυπα, σύμβολα εκδοτών και

τυπογράφων, ετικέτες συσκευασίας). Δεύτερη λειτουργία του είναι η παροχή πληροφόρησης και οδηγιών, δηλώνει έτσι τη σχέση μεταξύ δύο πραγμάτων (χάρτες διαγράμματα, σήμανση οδών, κτιρίων κτλ). Τρίτη και τελευταία λειτουργία του είναι η παρουσίαση και προβολή με στόχο να προσελκύσει και να καταστήσει ένα μήνυμα αξιομνημόνευτο (αφίσες, διαφημίσεις, έντυπα). (Φραγκόπουλος, 2006)

1.1.1 Διαδικασία σχεδίασης Γραφιστικού Σχεδιασμού

Στο γραφιστικό σχεδιασμό τα στάδια τα οποία ένας σχεδιαστής πρέπει να ακολουθήσει ώστε να παράγει ένα επιθυμητό αποτέλεσμα, όλη αυτή η προεργασία ονομάζεται creative process, δημιουργική διαδικασία. Όπως αναφέρει ο Adrian (2005, σέλ.137) όλες οι δημιουργικές δουλειές πρέπει να αρχίζουν με ένα brief, δηλαδή η κατανόηση και η συλλογή δεδομένων για το θέμα που απασχολεί τον σχεδιαστή ή που πρόκειται να σχεδιάσει ώστε να αναπτύξει το σκεπτικό του. «A designer must have a brief» (Shaughnessy, 2005, σέλ.140), ο σχεδιαστής έχοντας το brief του αυτό τον βοηθά να ξεκαθαρίσει και να αφοσιωθεί στην εξέταση του θέματος του. Χωρίς ένα, ο σχεδιαστής είναι ευάλωτος προς τον πελάτη του. Με ένα καλό σκεπτικό για το έργο του ο σχεδιαστής θα «ψήσει» και θα «υποσχεθεί» ένα καλό αποτέλεσμα. Πολλά σκεπτικά μπορεί να αποτύχουν και να χρειαστούν να ξανασχεδιαστούν, αν ένα σκεπτικό είναι κακογραμμένο τότε μπορεί να το εμπλουτίσει ο ίδιος ο σχεδιαστής ώστε να επιτύχει. Τρία σημαντικά στοιχεία που μπορεί να αναφερθούν σχετικά με το brief είναι ότι κάποιες φορές χρειάζεται να παρακούσουμε το σκεπτικό όταν γνωρίζουμε ότι είναι λάθος, δεύτερο, οι σχεδιαστές συνήθως γίνονται ανυπόμονοι και περιμένουν από τον πελάτη να εγκρίνει αμέσως το έργο του, αυτό που πρέπει να δώσουν είναι χρόνο για να το κατανοήσει. Τελευταίο ένας ουτοπισμός του ίδιου του συγγραφέα είναι ότι κάποια από τα καλά και σωστά μας designs μπορεί να απορριφθούν από τον πελάτη. (Shaughnessy, 2005)

Το επόμενο στάδιο πριν να αρχίσει ένα καινούργιο σχέδιο, είναι η Έρευνα (Research), μια καλή ιδέα είναι να ξεφυλλίζει βιβλία ώστε να πυροδοτήσει την έμπνευση του. Αλλά το να ψάχνεις για έμπνευση δεν σημαίνει ότι κάνεις έρευνα. Μια σωστή έρευνα συμπεριλαμβάνει αρχεία και ενδιαφέρουσα σημεία από διάφορες πηγές ακόμη και έρευνα στην υπάρχουσα αγορά. Είτε σε κάποιο σουπερμάρκετ, σε κάποιο βιβλιοπωλείο, περίπτερο ή ακόμη και στο internet, η έρευνα συμπεριλαμβάνει όλα τα στοιχεία που μπορείς να συλλέξεις γύρω από το συγκεκριμένο θέμα. Ακόμη και μια μικρή παράγραφος του θέματος που καλείται να σχεδιάσει ο σχεδιαστής είναι αρκετά χρήσιμη για να τον βοηθήσει να συλλέξει πληροφορίες. (Shaughnessy, 2005)

Τελευταίο στάδιο είναι η Διαδικασία, (process), η διαδικασία του σχεδιασμού πρέπει να περιλαμβάνει ως κύριο και πρωταρχικό στάδιο την δημιουργία και σχεδιασμό στο χέρι. Το χαρτί, η επιφάνεια όπου ο σχεδιαστής είναι ελεύθερος να παράγει και να αφήσει το μυαλό του ελεύθερο να σκεφτεί. Πριν τους υπολογιστές οι σχεδιαστές δούλευαν με τρόπους που ταίριαζαν στην ιδιοσυγκρασία τους, άλλοι δημιουργούσαν περικυκλωμένοι από στοίβες χαρτιού, βιβλίων, δείγματα χαρτιών, χρησιμοποιώντας μολύβια, μαρκαδόρους για να καταγράψουν σχεδιαστικά σκεπτικά. Σήμερα χάρη στην τεχνολογία καθόμαστε μπροστά από ένα υπολογιστή μετακινώντας μόνο το καρπό μας καθώς κοιτάζουμε την οθόνη. Μπορεί ένας υπολογιστής να παρέχει αμέτρητες επιλογές στον σχεδιαστή, να αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την δουλειά του αλλά δεν παύει να επηρεάζει την πραγματική διαδικασία του σχεδιασμού αφού επηρεάζει την απόδοση της δουλειάς και δημιουργεί γρήγορα σχέδια χωρίς το κατάλληλο σκεπτικό. (Shaughnessy, 2005)

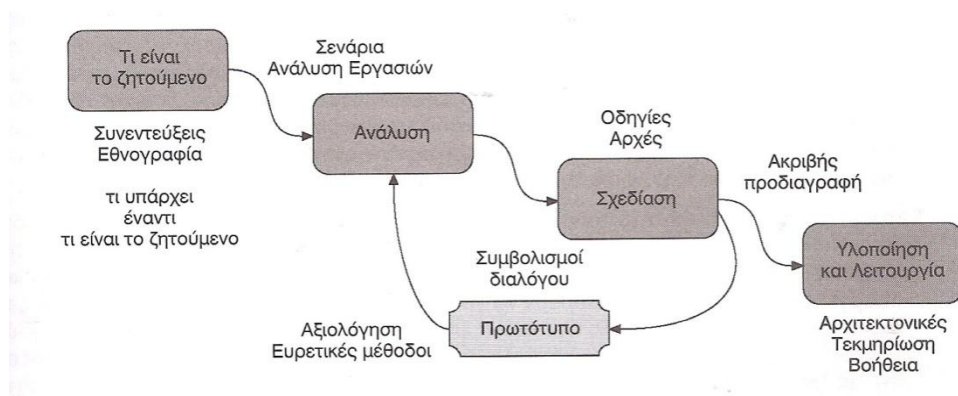
1.2 Ανθρωποκεντρικός Σχεδιασμός

Συνεχίζοντας αναλύοντας τον ορισμό του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού ή αλλιώς human-centered design , αναφερόμαστε στον σχεδιασμό που επικεντρώνεται στον χρήστη και της ανάγκες του. Ο Ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός βασίζεται στις φυσικές και ψυχολογικές ανάγκες των χρηστών, επιτρέποντας στο χρήστη να λειτουργεί στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο. Περιλαμβάνει προϊόντα και πτυχές του φυσικού περιβάλλοντος που ικανοποιούν τις ανάγκες και τις ικανότητες του χρήστη, όχι ότι αυτές που απαιτούν την προσαρμογή του χρήστη στο σχεδιασμό. Ο ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός δεν είναι ένα στυλ σχεδιασμού αλλά μια διαδικασία σχεδιασμού που αφορά θέματα όπως ανάπτυξης κτηρίων, δημιουργία προϊόντων ακόμα και δημιουργία κοινωνιών που στηρίζονται στην πληροφορία σχετικά με τους ανθρώπους που θα την χρησιμοποιούν. Αυτό γίνεται αφού έχουν μελετηθεί και αξιολογηθεί κάποια πορίσματα έρευνας και δεδομένα που αφορούν τις γνωστικές ικανότητες, σωματικές ικανότητες, ακόμη τους περιορισμούς, τις κοινωνικές ανάγκες και τις απαιτήσεις προκειμένου να παρέχουν λύσεις που επιτρέπουν σε όλους τους χρήστες να λειτουργούν σε υψηλότερη απόδοση ανεξαρτήτως της ηλικίας τους ή την ικανότητα τους (Greenhouse, 2011)

Ο ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός αναφέρεται σε θέματα ευχρηστίας των συστημάτων ή προϊόντων που σχεδιάζονται. Το σημείο εκκίνησης και τέλους της διαδικασίας σχεδίασης επικεντρώνεται αποκλειστικά στον χρήστη. Το σημαντικότερο ίσως βήμα στην σχεδίαση είναι να γνωρίζουμε με ποιούς θα ασχοληθούμε δηλαδή να μάθουμε κάποια πρώτα και

αρχικά στοιχεία για αυτούς όπως την ηλικία, ίσως και την εμπειρία τους σχετικά με κάποια θέματα. Ο τύπος του χρήστη θα καθορίσει από το σύστημα που θέλουμε να σχεδιάσουμε αφού συλλέγοντας κάποια χαρακτηριστικά τους και έχοντας μια πρώτη επαφή με τους χρήστες, συνομιλία, παρατήρηση, που θα χρησιμοποιήσουν μελλοντικά το προϊόν, ή ακόμη και εμπλοκή τους στο σχεδιασμό, θα βοηθήσει έτσι ώστε να σχεδιαστεί ένα ποιο προσαρμοσμένο και εύχρηστο στις ανάγκες τους, προϊόν/ σύστημα. (Dix, Γκαγκάτσιου, Μανιτσάρης, & Μαυρίδης, 2007)

1.2.1 Διαδικασία σχεδίασης ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού

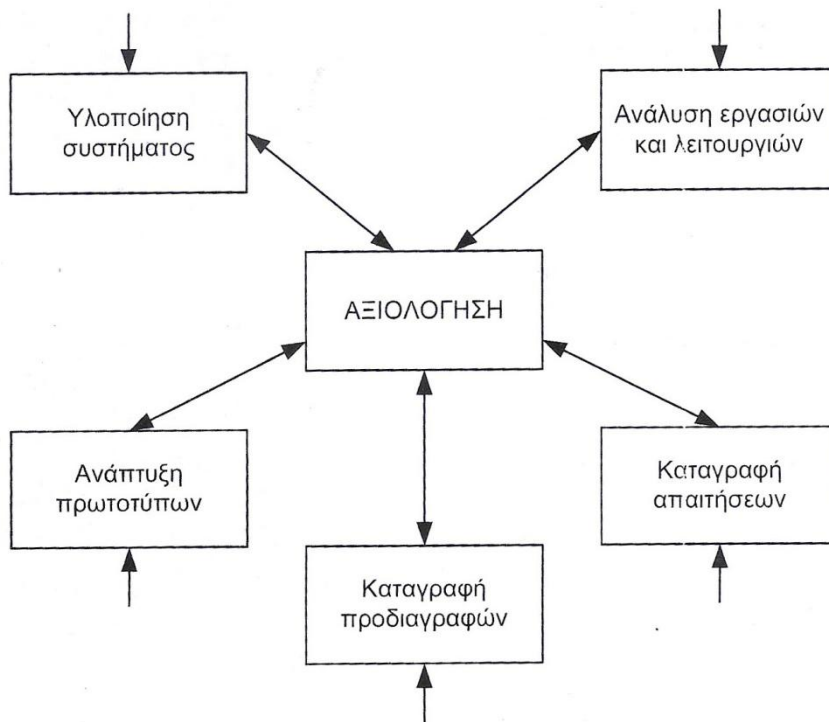
Εικόνα 1: Διάγραμμα διαδραστικής σχεδίασης

Η διαδικασία σχεδίασης που καλείται ένας σχεδιαστής να ακολουθήσει αποτελείται από πέντε σημαντικά στάδια, λεγόμενη διαδικασία σχεδίασης της διάδρασης. Αναλυτικότερα το πρώτο στάδιο είναι ο καθορισμός των απαιτήσεων. **Απαιτήσεις – ποιό είναι το ζητούμενο**, εδώ καθορίζουμε το τί ακριβώς χρειάζεται, μαζεύουμε στοιχεία που αφορούν το θέμα μας και το ζήτημα που καλείται να επιλύσουμε, μέσα από συλλογή εγγράφων, συνεντεύξεων με ανθρώπους –χρήστες, παρατήρησή τους. Αυτά γίνονται ως το πρωταρχικό στάδιο για να κατανοήσουμε με το τι ακριβώς έχουμε να ασχοληθούμε. Στη συνέχεια το στάδιο που ακολουθεί είναι η **Ανάλυση**, τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων και της παρατήρησης οργανώνονται για ανάλυση έτσι ώστε να βοηθήσουν στην ανάδειξη σημαντικών ζητημάτων και τα αποτελέσματα να *επικοινωνούν* με τις επόμενες φάσεις της σχεδίασης. Το επόμενο στάδιο της **Σχεδίασης**, αφού έχουμε συλλέξει αρκετά δεδομένα προχωρούμε στην σχεδίαση

στηριζόμενοι στα δεδομένα που έχουμε, λαμβάνοντας υπόψη τον χρήστη και επιλέγοντας τις κατάλληλες σχεδιαστικές επιλογές που θα βοηθήσουν στη σχεδίαση του συστήματος.

Μια σχεδίαση δεν είναι απόλυτα ακριβής αν θα είναι επιτυχημένη από την πρώτη στιγμή έτσι ακολούθως εφαρμόζουμε το στάδιο, **Επανάληψη και προτυποποίηση**, εδώ χρειάζεται να αξιολογήσουμε την σχεδίαση για να εξακριβώσουμε πόσο καλά λειτουργεί και ποιά σημεία χρειάζονται βελτίωση με τη βοήθεια της αξιολόγησης με τους χρήστες μας. Τέλος στο στάδιο **Υλοποίηση και ανάπτυξη**, όταν έχουμε ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα σχεδίασης πρέπει να την υλοποιήσουμε έτσι ώστε να αναπτυχθεί. (Dix et al., 2007)

Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αποτελεί σημαντικό στάδιο σε κάθε εργασία και στάδιο κατά την διάρκεια της σχεδίασης. Σημαντικές κρίνονται οι αξιολογήσεις με ειδικούς, αυτό το είδος αξιολόγησης που χαρακτηρίζεται από τους Shneiderman & Plaisant, ως ανεπίσημες επιδείξεις παρέχουν χρήσιμη ανατροφοδότηση ωστόσο οι πιο επίσημες αξιολογήσεις αποδεικνύονται πολύ πιο αποτελεσματικές. Οι αξιολογήσεις με εμπειρογνώμονες μπορούν να γίνουν είτε σε αρχικά είτε σε τελικά στάδια της σχεδίασης. Η αξιολόγηση με κάποιο ειδικό είναι ιδιαίτερα σημαντική λόγω του ότι μπορεί να σημειώσουν πιθανά προβλήματα εξέτασης που θα προκύψουν μαζί με το σχεδιαστή, ώστε ο ίδιος να αναπτύξει και να επιλύσει στο σχεδιασμό του. Μια πετυχημένη αξιολόγηση προϋποθέτει επιλογή εμπειρογνομένων που είναι γνώστες του αντικειμένου και εξοικειωμένοι με το έργο, μια τέτοια αξιολόγηση μπορεί να επαναληφθεί και αργότερα στον σχεδιασμό ώστε να σημειωθούν τα αποτελέσματα των παρεμβάσεων. (Shneiderman, Plaisant, Κατσαβούνης, & Καλπάκης, 2010)

Εικόνα 2: Αστεροειδές μοντέλο σχεδίασης

Ιδιαίτερα σημαντικά κρίνονται τα μοντέλα κύκλου ζωής, αναφέρονται σε όλες τις σημαντικές φάσεις/ μεθόδους ανάπτυξης συστημάτων. Τα μοντέλα αυτά αναφέρονται στην διαδικασία ανάπτυξης συστημάτων ή προϊόντων και εξειδικεύονται ανάλογα με την διαδικασία που επιλέγει ο σχεδιαστής να ακολουθήσει. Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι στο αστεροειδές μοντέλο ανάπτυξης (εικόνα 2) και σύμφωνα με την διατύπωση των σχεδιαστών του μοντέλου, Hartson and Hix, αποτελεί μια διαδικασία ανάπτυξης με ιδιαίτερη έμφαση στην αξιολόγηση. Οι επαναλήψεις γίνονται δυνατές και επιτρέπει στον σχεδιαστή να οργανώνει τη διαδικασία με αρκετή ελευθερία. Κάθε φάση της ανάπτυξης πρέπει να συμπληρωθεί με μία φάση της αξιολόγησης έτσι με την συμμετοχή χρηστών είτε ειδικών. Το αστεροειδές μοντέλο προκύπτει από την παρατήρηση πολλών ομάδων ανάπτυξης και απαιτεί σύνθετες μεθόδους σχεδιασμού και ταυτόχρονα ενσωματώνει ενεργά τους χρήστες σε όλη τη διαδικασία. (Αβούρης, 2000)

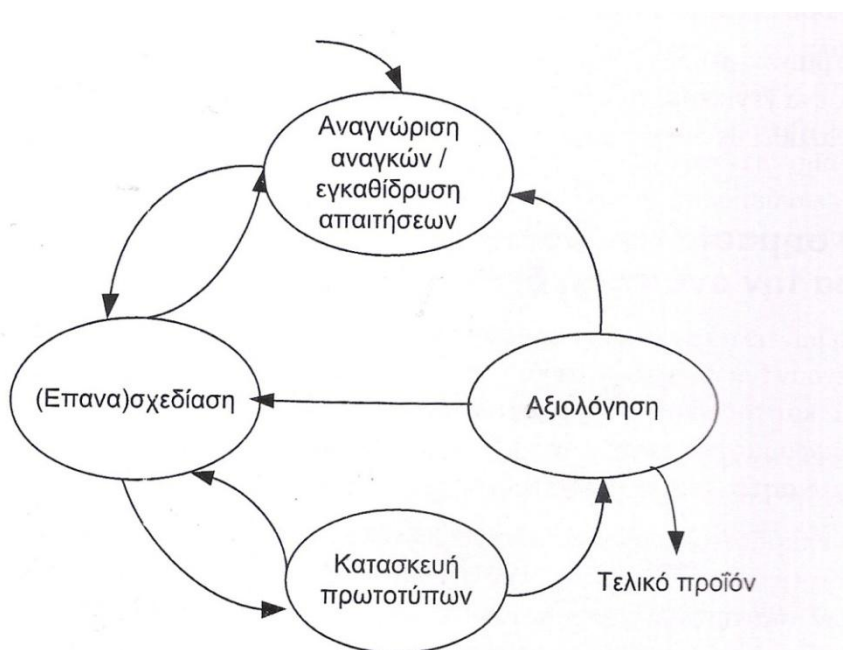
Η αναφορά των μοντέλων κύκλου ζωής γίνεται και από τον Κουτσαμπάση (2011, σέλ. 83-91) όπου και γίνεται αναφορά σε κάποια μειονεκτήματα του αναφερόμενου μοντέλου, όπως του ότι δεν παρέχει καλή οργάνωση σε νέους σχεδιαστές αλλά απαιτείται κάποια πείρα οργάνωσης της διαδικασίας ανάπτυξης και το ότι η τεκμηρίωση σε κάθε φάση της

αξιολόγησης μπορεί να προκαλεί καθυστερήσεις, παρόλα αυτά αναγνωρίζει την κεντρική έννοια της αξιολόγησης. Αναφέρει ότι τα μοντέλα του κύκλου ζωής παρέχουν ένα πλαίσιο κατανόησης της διαδικασίας ανάπτυξης του σχεδιαστικού προϊόντος και βοηθούν το σχεδιαστή να επιβάλει περιορισμούς στην σκέψη αλλά και δράση στο σχεδιασμό. Ο ίδιος ο Κουτσαμπάσης αναλύει περιγραφικά μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα των διαφόρων μοντέλων ανάπτυξης συστημάτων και καταλήγει λέγοντας «είναι σημαντικό για κάθε σχεδιαστή να έχει υπόψη του ένα εύρος από μοντέλα της διαδικασίας ανάπτυξης ώστε να σχεδιάζει ο ίδιος τη διαδικασία- όπως ορίζει το (ISO, 1999).» Θέλοντας έτσι να θίξει ότι απαιτείται από τον ίδιο τον σχεδιαστή να αναπτύξει και να διαμορφώσει ο ίδιος την μεθοδολογία που θα ακολουθήσει για την υλοποίηση του έργου του.

Έτσι θα ήθελα να αναφερθώ σε ακόμη ένα μοντέλο διαδραστικής σχεδίασης των Preece, Rogers and Sharp (εικόνα 3), οι οποίες διατύπωσαν ως καθηγήτριες της αλληλεπίδρασης ανθρώπου- υπολογιστή ένα απλό μοντέλο διαδραστικής σχεδίασης που ορίζει τις βασικές δραστηριότητες όπως και στο αστεροειδές μοντέλο και επίσης καθορίζει τρεις βασικές αρχές:

α) η εμπλοκή των χρηστών πρέπει να γίνεται νωρίς στις φάσεις της σχεδίασης και αξιολόγησης, β) απαιτείται ορισμός μετρήσιμων κριτηρίων ευχρηστίας

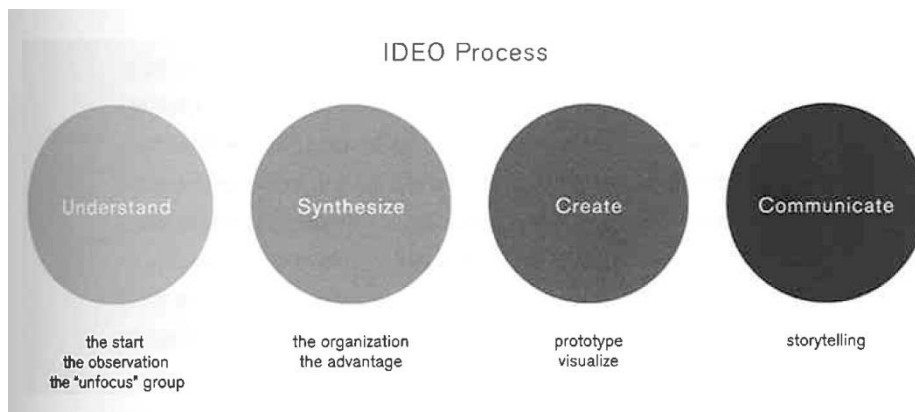
γ) αναπόφευκτα πρέπει να γίνεται η επανάληψη. Γενικά το μοντέλο αυτό έχει το πλεονέκτημα του ότι μπορεί να εφαρμοστεί και να χρησιμοποιηθεί για σχεδίαση συστημάτων γενικού σκοπού, χωρίς να κάνει εξειδικεύσεις. Είναι προσαρμοσμένο στην ανθρωποκεντρική σχεδίαση και απαιτεί την επανάληψη για καλύτερο προσδιορισμό στόχων και αναγκών. (Κουτσαμπάσης, 2011)

Εικόνα 3: Μοντέλο διαδραστικής σχεδίασης των Preece, Rogers and Sharp

1.2.2 Μεθοδολογία IDEO

Συνδυάζοντας τα δύο αυτά πεδία και τις μεθοδολογίες σχεδιασμού τους σύμφωνα με τους Givenchi, Groulx και Woollard(2006) στο άρθρο τους *Impact: Inspiring Graphic Design through Human Behaviors*, αναφέρονται στην εταιρεία τους, IDEO, η οποία εργάζεται με την μέθοδο του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού σε σχέση με το γραφιστικό σχεδιασμό. Όπως αναφέρει, «η IDEO, αξιοποιεί πιθανές λύσεις με στόχο την καινοτομία μέσα από την σχεδιαστική σκέψη: παρατήρηση, πειραματισμός, συνεργασία, σχεδιασμός πρωτοτύπων και δημιουργία σύνδεσης μέσα από την αφήγηση/επεξήγηση». Οι σχεδιαστές, χρησιμοποιούν ανθρωποκεντρικές μεθοδολογίες ώστε να έχουν ως κύριο στόχο τον άνθρωπο και την συνεργασία του στη σχεδιαστική διαδικασία. Οι graphic designers εμπλέκονται στο έργο, γρήγορα σε σχέση με τα σύνολα ικανότητας όπως οι ανθρώπινοι παράγοντες ή η αλληλεπίδραση σχεδιασμού, ο γραφίστας δεν έχει ιστορικά λάβει μέρος στο στάδιο της έρευνας. Συνήθως, η γραφιστική ανατρέπει το ρόλο της για τη συσκευασία των τελικών σχεδιαστικών λύσεων και συχνά γίνεται το εργαλείο επικοινωνίας με τους πελάτες και την επιχειρηματική στρατηγική που θα ακολουθήσει. Οι ερευνητικές μέθοδοι με τις οποίες ασχολείται η εταιρεία, δίνουν την ικανότητα στον γραφίστα να δημιουργήσει μια ενημερωμένη σχεδιαστική λύση μέσω της προσωπικής επαφής τους με το περιεχόμενο από την έναρξη της διαδικασίας σχεδιασμού.

Εικόνα 4: Διάγραμμα IDEO

Σύμφωνα με την εικόνα 4, η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής: Παρατήρηση, κατανόηση των αναγκών, Οργάνωση και σύνταξη του προϊόντος στις ανάγκες του πελάτη, Δημιουργία του πρότυπου και η απεικόνιση του προϊόντος και τέλος η μετάδοση και επεξήγηση του προϊόντος για καλύτερη οπτικοποίηση από τον γραφίστα προς τον πελάτη. Καθόλη την διάρκεια της διαδικασίας με το μοντέλο του IDEO, ο γραφίστας εμπλέκεται ενεργά από την αρχή της έρευνας μέχρι την σχεδίαση. Με αυτή την διαδικασία, μελετώντας την συμπεριφορά και ακούγοντας τις εισηγήσεις των πελατών οι σχεδιαστές και οι ειδικοί για την μελέτη των ανθρωποκεντρικών μεθόδων, παρέχουν μια δυνατή πηγή για έμπνευση που συχνά οδηγεί σε ένα πιο δυνατό σκεπτικό σχεδιασμό. Οι γραφίστες που δουλεύουν σε ένα τέτοιο περιβάλλον με ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό, όπως αναφέρει, και κοιτάζοντας πως τα άτομα αλληλεπιδρούν με τα προϊόντα, τις υπηρεσίες και το περιβάλλον, οι γραφίστες είναι σε καλύτερη θέση να ερμηνεύσουν τα αποτελέσματα των ερευνών και να κτίσουν ένα επεξηγηματικό σχεδιασμό για το τελικό προϊόν. (Givochi, Groulx, & Woollard, 2006)

Μέχρι τώρα δεν έχει γίνει κάποιος σοβαρός σχεδιασμός των δύο μεθοδολογιών, ένα πρώτο δείγμα που παρατηρείται είναι η μεθοδολογία που ακολουθεί η εταιρεία IDEO η οποία ασχολείται καθαρά με ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό αλλά εμπλέκει στο έργο της γραφίστες. Ακόμη στην πτυχιακή εργασία που ανέπτυξε ο Τ. Κωνσταντίνου αναφέρει ότι τέτοια μεθοδολογία δεν έχει αναπτυχθεί, ο ίδιος τις συνδυάζει στο σχεδιασμό της οπτικής ταυτότητας και καμπάνιας προώθησης μεταπτυχιακών προγραμμάτων του ΤΕΠΑΚ δημιουργώντας λογότυπα και αφίσες. Τα συμπεράσματα του μέσα από την έρευνα του όπως αναφέρει είναι ότι οι δύο αυτές μεθοδολογίες μπορούν να συνδυαστούν και να καταλήξουν σε ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα, ακόμη αναφέρει ότι ο συνδυασμός των δύο περιορίζει τον σχεδιαστή όσον αφορά το θέμα της δημιουργικότητας αλλά το αποτέλεσμα που παράγει δεν παύει να είναι καλό και λειτουργικό. (Κωνσταντίνου, 2011)

Σε αυτό το κεφάλαιο καλύπτεται η ορολογία των δύο μεθοδολογιών καθώς και η έρευνα για ύπαρξη υφιστάμενης μεθοδολογίας σχεδιασμού που να συνδυάζει τα δύο πεδία, χωρίς βέβαια να έχει αναγνωριστεί κάποια σοβαρή ανάπτυξη της μεθοδολογίας παρά μόνο σε επίπεδο έρευνας τόσο από την IDEO όσο και από τον Τ. Κωνσταντίνου. Στη συνέχεια θα προσπαθήσω να αναπτύξω μεθοδολογία σχεδιασμού και πώς θα εφαρμοστεί στην ανάπτυξη της προώθησης του συνεδρίου TPDL 2012.

2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

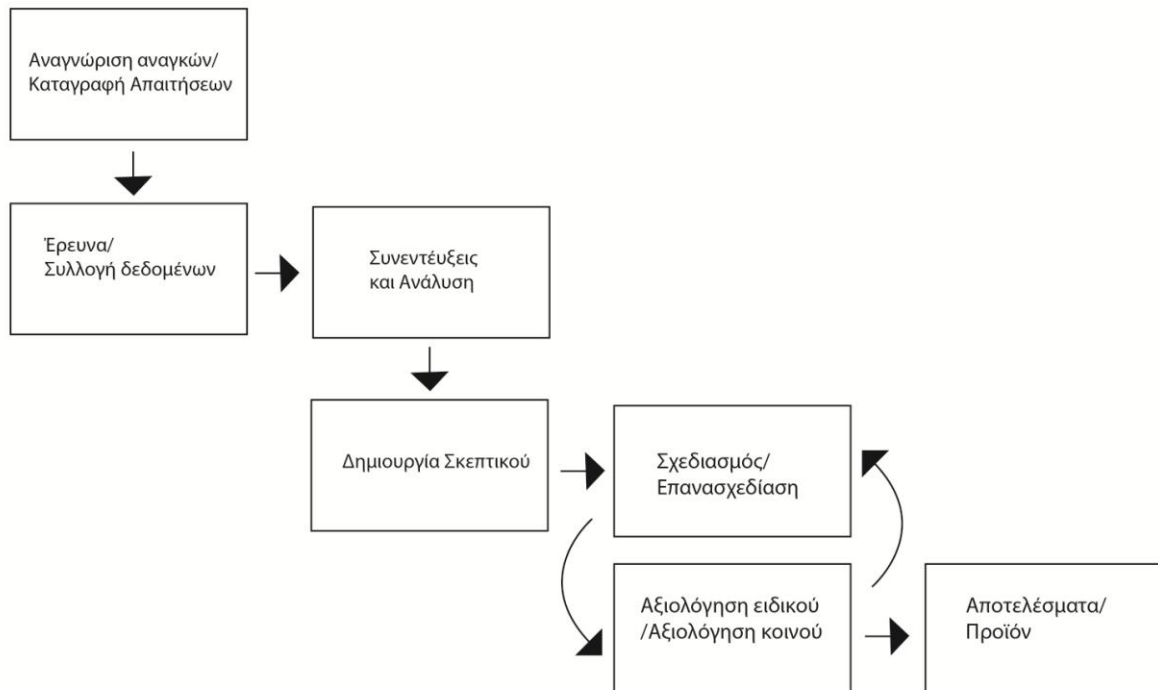
2.1 Δημιουργία μεθοδολογίας

Όπως αναφέρθηκε από τον Adrian(Shaughnessy, 2005) κάθε σωστός σχεδιαστής θα πρέπει να μελετήσει το θέμα του καλά ώστε να αναπτύξει το δικό του brief. Η μελέτη έθεσε ως αρχικό στόχο να επιλύσει το ερώτημα, πώς μπορεί η μεθοδολογία του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού να συνδυαστεί με τις μεθοδολογίες της γραφιστικής σχεδίασης. Αυτή η ανάγκη επίλυσης του προβλήματος και ο συνδυασμός των δύο μεθοδολογιών θα εφαρμοστεί στην επίλυση του σχεδιαστικού προβλήματος, την σχεδίαση της ταυτότητας του συνεδρίου TPDL 2012. Το συνέδριο TPDL, είναι ένα παγκόσμιο συνέδριο του οποίου η αποστολή του είναι να προωθήσει την έρευνα και την ανάπτυξη στον τομέα των ψηφιακών βιβλιοθηκών και, συγκεντρώνει ερευνητές, προγραμματιστές και γενικότερα χρήστες στον τομέα των ψηφιακών βιβλιοθηκών.

Μέσα από αυτή την μελέτη στόχος είναι να μελετήσουμε τις μεθοδολογίες του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού και της γραφιστικής επικοινωνίας, αυτές οι δύο μεθοδολογίες θα εφαρμοστούν σε πρακτικό επίπεδο, για την επίλυση του σχεδιαστικού μέρους και προώθησης του συνεδρίου TPDL που θα γίνει στην Πάφο της Κύπρου. Στόχος μέσα από το σχεδιαστικό κομμάτι (αφίσα, πρόσκληση, booklet) είναι να μελετηθούν οι απαιτήσεις του κοινού μέσα από έρευνα, ώστε να παραχθεί ένα αποτέλεσμα που θα αντικατοπτρίζει τις ανάγκες του σύμφωνα με τον ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό.

Η έρευνα μου σχετικά με το θέμα ασχολήθηκε κυρίως με το αν υπήρξε κάποια ανάλυση του συνδυασμού των δυο αυτών μεθοδολογιών και ειδικότερα σε ένα τέτοιο θέμα, στην δημιουργία διαφημιστικών αφισών προώθησης. Σχετικά με αυτό δεν παρατηρήθηκε να υπάρχει κάποια ανάλυση σε σχέση με την δημιουργία αφισών αλλά μόνο σε σχεδιασμό προϊόντων και σχεδιασμό ιστοσελίδων, γραφικών κτλ. Λόγω του ότι δεν παρατηρήθηκε κάποια ανάλυση εκτός από την μέθοδο του IDEO και την πτυχιακή εργασία του Γ.Κωνσταντίνου, που αναφέρθηκαν πιο πάνω, σωστό θεωρήθηκε έτσι ώστε να αναπτυχθεί το καινούργιο ερώτημα και να αναλύσουμε – επιλύσουμε το θέμα της ένωσης των δύο αυτών μεθοδολογιών, να δημιουργηθεί ένα αντίστοιχο μοντέλο διαδραστικής σχεδίασης που θα ακολουθούσα σε όλη την διάρκεια της έρευνας.

Θέλοντας έτσι να συνδυάσω τις δύο αυτές μεθοδολογίες δημιουργήθηκε το ακόλουθο διάγραμμα που βοηθά έτσι ώστε να καταρρίψουμε την ξεχωριστή λειτουργία των δύο αυτών μεθοδολογιών και να δημιουργήσουμε μια γέφυρα όπου μπορούν και τα δύο να συνυπάρξουν σε μια έρευνα και να παράξουν αποτέλεσμα.

Εικόνα 5: Σχεδιάγραμμα μεθοδολογίας

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα έχουν εμπλακεί και οι δύο μέθοδοι αντίστοιχα, ο ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός λαμβάνει μέρος στις φάσεις, *Αναγνώριση Αναγκών/ Ανάλυση απαιτήσεων*, εδώ καταγράφονται οι πρώτες πληροφορίες όπου είχαμε σχετικά με το θέμα του TPDL και αναγνωρίστηκαν οι χρήστες και το είδος τους, ακόμη αναγνωρίσαμε τις ανάγκες του project δηλαδή να δημιουργήσουμε για ένα συνέδριο το οπτικό υλικό. Στο δεύτερο στάδιο εμπλέκονται και οι δύο μέθοδοι, *Έρευνα/ Συλλογή δεδομένων*, η έρευνα αφορούσε το συνέδριο και τα θέματα που το αφορούν έτσι ώστε να μπορέσουν να καταγραφούν ερωτήσεις για δημιουργία συνεντεύξεων με τους χρήστες και πως προβάλλονται οι αφίσες άλλων συνεδρίων, έγινε μια οπτική συλλογή από διάφορες αφίσες συνεδρίων εμπλέκοντας έτσι τον σχεδιασμό, ώστε να κατανοηθεί η οπτική αντίληψη του κοινού σε θέματα αντίκρισης αφισών. Ακλουθώντας το διάγραμμα, *Συνεντεύξεις και ανάλυση*, συνεχίζοντας στο προηγούμενο στάδιο έγινε συλλογή δεδομένων μέσω συνεντεύξεων όπου στην πορεία

αναλύθηκαν βοηθώντας έτσι στην επαφή και κατανόηση της αντίληψης αλλά και του ίδιου του κοινού που προβλέπεται να λάβει μέρος σε ένα τέτοιο συνέδριο. *Δημιουργία σκεπτικού*, αφού αναλύθηκαν τα δεδομένα σύμφωνα με το γραφιστικό σχεδιασμό για να αναπτυχθεί ένα σωστό project πρέπει να έχει σκεπτικό (brief), έτσι με τη βοήθεια των δεδομένων από τις συνεντεύξεις γίνεται η δημιουργία του σκεπτικού που θα ακολουθήσω. Συνεχίζοντας, στον *Σχεδιασμό/επανασχεδίαση*, γίνονται τα πρώτα σχέδια, τα οποία είναι αλληλένδετα με το επόμενο στάδιο όπου εμπλέκει τις δύο μεθοδολογίες γραφιστικό και ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό, την *Αξιολόγηση*, όπου γίνεται επαναλαμβανόμενα τόσο από ειδικό όσο και από το κοινό, όπου κάθε φορά γίνεται επανασχεδίαση ώστε να έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα σύμφωνα με τις προδιαγραφές του κοινού. Συνδυάζονται τόσο οι γραφιστικές μεθοδολογίες στην σχεδίαση και εμπλέκεται και ο ανθρωποκεντρικός με την αξιολόγηση, δημιουργώντας έτσι επαναλαμβανόμενο σχεδιασμό όπου ακολουθείται από το *Αποτέλεσμα/ προϊόν*, έχουμε την εξαγωγή του τελικού αποτελέσματος και τη δημιουργία του προϊόντος που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις.

Το διάγραμμα ακολουθείται με τέτοιο τρόπο ώστε να εμπλουτίζει, μαζί με το μοντέλο αστεροειδής σχεδίασης (εικόνα 2) και το διάγραμμα του IDEO (εικόνα 4), το σχεδιασμό συνδυάζοντας τα δύο και προσθέτοντας τις φάσεις της έρευνας που δεν υπάρχει σε κανένα από τα δύο από πλευράς της γραφιστικής, όπου εδώ σημαντικό κρίνεται να συμπεριληφθούν παραδείγματα γραφιστικής επικοινωνίας που θα χρησιμοποιηθούν αργότερα στην διάδραση με το κοινό. Οι φάσεις που προϋπάρχουν στα μοντέλα που μελετήθηκαν και έχουν συμπεριληφθεί και εδώ είναι η αναγνώριση αναγκών/ανάλυση απαιτήσεων, συνεντεύξεις, σχεδιασμός και αξιολόγηση. Οι φάσεις αυτές είναι σημαντικές να συμπεριληφθούν λόγω της κύριας διαφοράς με την γραφιστική, όπου ο σχεδιαστής δεν λαμβάνει υπόψη την ανάλυση απαιτήσεων και τις συνεντεύξεις αλλά προχωρά στο στάδιο όπου πρέπει να αναπτύξει το σκεπτικό του ώστε να προωθήσει το προϊόν του. Έτσι εδώ θέλοντας να συνδυάσουμε τα δύο σημεία που δεν υπάρχουν στους προηγούμενους σχεδιασμούς, ο σχεδιαστής στο διάγραμμα χρειάζεται να μαζεύει δεδομένα (ανάλυση απαιτήσεων) και να ερευνήσει το θέμα τόσο ανθρωποκεντρικά όσο και γραφιστικά με συνεντεύξεις και να προχωρήσει στην συνέχεια στην δημιουργία του σκεπτικού του βάση των στοιχείων που έχει συλλέξει και όχι από μόνος του.

Αναπτύσσοντας αυτό το διάγραμμα αναπτύσσεται αυτόματα η διάθεση στην έρευνα της αποφυγής του λανθασμένου σχεδιασμού και της μονόπλευρης σχεδίασης, δηλαδή της

σχεδίασης που αναπτύσσεται στην γραφιστική επικοινωνία, την μετάδοση και τον σχεδιασμό για το χρήστη χωρίς άμεση συμμετοχή του, αλλά τώρα αναπτύσσουμε την ικανότητα να εμπλακεί άμεσα ο χρήστης στον σχεδιασμό και να σημειώσει τυχόν λάθη που δεν έχει προσέξει ο ίδιος ο σχεδιαστής. Όπως αναφέρει ο Norman, «αν ο καθημερινός σχεδιασμός υπαγορευόταν από την αισθητική, η ζωή μας ίσως να ήταν πιο ευχάριστη στο μάτι, αλλά θα ήταν και λιγότερο άνετη· αν υπαγορευόταν από την ευχρηστία, μπορεί να ήταν πιο άνετη αλλά και πιο άσκημη»(Norman, 2010), θέλοντας έτσι να αναφέρει και τα δύο πεδία σχεδιασμού, όταν λειτουργούν αυτόνομα το αποτέλεσμα που παράγουν ίσως δεν είναι τόσο επιθυμητό και δεν είναι αντίστοιχα και εύχρηστο αλλά και αισθητικά ωραίο. Συνεχίζοντας την θέση του ο Norman, αναφέρει ότι ένας σχεδιαστής γίνεται τόσο επιδέξιος στην χρήση του αντικειμένου που έχει σχεδιάσει έτσι ώστε να μην μπορεί να συναντήσει πιθανά προβλήματα, μόνο η αλληλεπίδραση με πραγματικούς χρήστες, καθόλη τη διάρκεια του σχεδιασμού μπορεί να αναιρέσει το πρόβλημα. Έτσι με την ανάπτυξη αυτού του διαγράμματος στοχεύουμε στην αποφυγή τόσο των σχεδιαστικών λαθών αλλά και στην μελέτη συνύπαρξης των δύο αυτών μεθοδολογιών.(Norman, 2010)

Αναλυτικότερα τα στάδια της μεθοδολογίας που προτείνω είναι τα εξής:

2.1.1 Αναγνώριση αναγκών και Ανάλυση Απαιτήσεων

Σύμφωνα με την μεθοδολογία του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού ένας σχεδιαστής πριν προχωρήσει στο στάδιο του σχεδιασμού και πριν μπει στην σκέψη της δημιουργίας και του πως θα καταφέρει να προωθήσει το αντικείμενό του, χρειάζεται να γίνει ανάλυση των απαιτήσεων, και αναγνώριση των αναγκών. Αρχίζοντας λοιπόν, έπρεπε να ξεκαθαρίσω το θέμα μου και να το μελετήσω έτσι ώστε να βρω, να αναγνωρίσω στοιχεία που θα μου καθορίσουν τους πιθανούς μου χρήστες. Θέλοντας για ακόμη μια φορά να αναλύσουμε το θέμα που είναι η ανάπτυξη της οπτικής προώθησης του συνεδρίου TPDL 2012, Θεωρία και πρακτική των ψηφιακών βιβλιοθηκών, βλέπουμε τη γενική περιγραφή του συνεδρίου, ένα παγκόσμιο συνέδριο του οποίου η αποστολή του είναι να προωθήσει την έρευνα και την ανάπτυξη στον τομέα των ψηφιακών βιβλιοθηκών, συγκεντρώνει ερευνητές, προγραμματιστές και γενικότερα χρήστες στον τομέα των ψηφιακών βιβλιοθηκών. Μέσα από την έρευνα σχετικά με αυτό έγινε επίσκεψη στην ιστοσελίδα που διατηρεί αυτό το χρόνο, αφού θα πραγματοποιηθεί τον Σεπτέμβριο του 2012 στην Πάφο της Κύπρου, καθώς και στις σελίδες του συνεδρίου προηγούμενων χρόνων έτσι ώστε να αντιληφθώ ένα περίπου ποιά θέματα παρουσιάζονται σε αυτό, κυρίως ψηφιακού περιεχομένου και ερευνών νέων

μεθοδολογιών, όπως επίσης και την παρατήρηση του είδους προώθησης της κάθε χρονιάς, ψάχνοντας να βρω κάποιες αφίσες για αυτό, χωρίς όμως να υπάρξει αποτέλεσμα. Αυτή η μελέτη ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη ώστε να γίνει η αναγνώριση των πιθανών χρηστών/κοινού του συνεδρίου, που στην συνέχεια ξεκαθαρίστηκαν και οργανώθηκαν στους εξής: Βιβλιοθηκονόμοι, Ερευνητές και Άτομα κοινό που πιθανών να ενδιαφέρονται για το συνέδριο.

Αναγνωρίζοντας έτσι τους χρήστες του συνεδρίου και έχοντας ως απαιτούμενο την επαφή με αυτούς με σκοπό την δημιουργία υλικού προώθησης για το συνέδριο, έγινε έρευνα σχετικά με το υλικό που θεωρείται πιο σημαντικό να προωθηθεί στο συνέδριο, όπως πρόσκληση για το συνέδριο, αφίσες και υλικό προώθησης όπως το βιβλιαράκι (booklet) του συνεδρίου. Μέσα από την έρευνα αυτή θεωρήθηκε σημαντικό να καθορίσουμε τον στόχο της δημιουργίας αφίσας προώθησης του συνεδρίου, πρόσκλησης του συνεδρίου και βιβλιαράκι (booklet) συνεδρίου.

2.2 Συλλογή δεδομένων

Μετά από την αναγνώριση των χρηστών, σημαντικό ήταν να ξεκαθαριστεί η θέση ότι πρέπει πρώτα να δημιουργηθεί μια πρώτη επαφή με το κοινό έτσι ώστε να αναγνωριστούν οι ανάγκες του και οι απαιτήσεις τους, καθώς επίσης και η γνώση τους γύρω από το θέμα που μπορούσε να βοηθήσει στην κατανόηση του είδους του συνεδρίου. Με σκοπό την αναγνώριση των χρηστών, ετοιμάστηκαν ερωτήσεις για συνέντευξη οι οποίες απευθύνονταν στους βιβλιοθηκονόμους, ερευνητές αλλά ταυτόχρονα ετοιμάστηκαν και επιπλέον ερωτήσεις που θα απευθύνονταν σε γραφιστικό κοινό έτσι ώστε να βοηθήσουμε στον συνδυασμό των δύο πεδίων αλλά και να βοηθήσουν ταυτόχρονα στην δημιουργία του έντυπου υλικού μέσα από την δική τους οπτική(παράρτημα 1). Οι συνεντεύξεις περιελάμβαναν ερωτήσεις σχετικά με τις ψηφιακές βιβλιοθήκες πως αντιλαμβάνονται τον όρο, το συνέδριο, κατά πόσο θα τους ενδιέφερε ένα τέτοιο συνέδριο αλλά ταυτόχρονα υπήρχε και οπτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε με αφίσες από διάφορα συνέδρια, και ένα βιβλιαράκι συνεδρίου. Το οπτικό υλικό (αφίσες) που συμπεριλήφθηκε στις συνεντεύξεις έχουν ως στόχο την οπτική αναγνώριση από τους χρήστες με το τί εννοούμε αφίσα συνεδρίου, αλλά ταυτόχρονα και να αντιληφθούμε τις απαιτήσεις τους γύρω από το θέμα αυτό. Οι αφίσες που επιλέχθηκαν να παρουσιαστούν είχαν διάφορα θέματα αλλά ταυτόχρονα ήταν και διαφορετικές η μία προς την άλλη τόσο σε θέμα στησίματος, τυπογραφικά, σχέδιο – Layout, κάποιες ήταν

τυπογραφικά και στοιχειοθετημένες ορθά αλλά υπήρξαν και αφίσες που δεν ήταν καθόλου ορθά στοιχειοθετημένες, με φωτογραφία ή γραφικά σχέδια, έντονα ή απαλά χρώματα. Το βιβλιαράκι που συμπεριλήφθηκε στις συνεντεύξεις είχε ως στόχο, όπως στις αφίσες, να δούμε τι χρειάζεται ο χρήστης σε ένα τέτοιο βιβλιαράκι, τι του αρέσει, τι δεν του αρέσει σε θέματα χρώματος, πληροφορίας και ευχρηστίας. Έτσι με τις ερωτήσεις και το οπτικό υλικό τέθηκε ο στόχος για την αναγνώριση του κοινού και των αναγκών του.

2.2.1 Συνεντεύξεις και Ανάλυση

Οι συνεντεύξεις (Παράρτημα 1) απευθύνθηκαν σε 14 χρήστες, 5 βιβλιοθηκονόμους, 4 ερευνητές και 5 φοιτητές γραφιστικής συμπεριλάμβαναν 12 ερωτήσεις της οποίες ερωτήθηκαν όλοι οι χρήστες και ακόμη 2 ερωτήσεις που απευθύνονταν αποκλειστικά στους φοιτητές γραφιστικής, γενικά οι συνεντεύξεις είχαν διάρκεια 12-25 λεπτών η κάθε μία. Στις συνεντεύξεις παρουσιάστηκαν 12 αφίσες από συνέδρια (εικόνα 6) οι οποίες μέσα από την αξιολόγηση οδήγησαν σε ενδιαφέροντα αποτελέσματα τα οποία βοήθησαν στην οπτική αναγνώριση από τους χρήστες, σχετικά με την δική τους ανάγκη, βοηθώντας έτσι να αναγνωριστεί τι προσελκύει και ποια μοτίβα τους προκαλούν εντύπωση και τους ενδιαφέρουν.

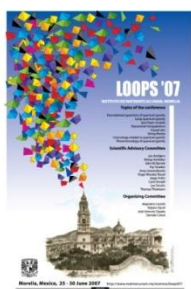
Αναλυτικότερα στις συνεντεύξεις οι συμμετέχοντες ερωτήθηκαν αν γνωρίζουν τι σημαίνει ο όρος ψηφιακές βιβλιοθήκες (Παράρτημα 1, ερώτηση 1) , ερώτημα το οποίο απαντήθηκε από όλους τους συμμετέχοντες. Αυτό το ερώτημα ήταν πολύ σημαντικό καθώς μέσω της απάντησης κυρίως των βιβλιοθηκονόμων, αντλήθηκαν λέξεις κλειδιά τα οποία θεωρήθηκαν σημαντικά στην ανάλυση και στην ανάπτυξη στην συνέχεια του σχεδίου. [*...συνδυάζει υλικό σε ψηφιακή μορφή είτε αυτό είναι πρωτότυπο σε ψηφιακή μορφή από την αρχή της παραγωγής του, είτε είναι υλικό το οποίο ήταν σε διαφορετική μορφή και έχει ψηφιοποιηθεί. Αυτό περιλαμβάνει έντυπο υλικό το οποίο ψηφιοποιήθηκε είτε υλικό σε άλλα μέσα όπως βιντεοκασέτες, φωτογραφίες κτλ...*] Μέσα από αυτό δημιουργήθηκε η έννοια τις οπτικής αντίληψης της ψηφιακής βιβλιοθήκης και το κύριο χαρακτηριστικό της, «ψηφιοποίηση υλικού». Επίσης ακόμα μια ιδιότητα που αντλήθηκε είναι η εύκολη προσβασιμότητα από διάφορους χώρους. [*...μια ψηφιακή βιβλιοθήκη θεωρώ ότι είναι βοηθητική όσο αφορά την πρόσβαση, υπάρχει πρόσβαση από παντού δεν χρειάζεται πλέον να πάς σε ένα φυσικό χώρο της βιβλιοθήκης...*] Οι περισσότεροι ερωτώμενοι απάντησαν ότι θα τους ενδιέφερε να συμμετάσχουν στο συνέδριο καθώς και να προσκομίσουν κάποιο μέσο, με τους περισσότερους να προτιμούν να έχουν το βιβλιαράκι καθόλη τη διάρκεια του συνεδρίου

αλλά κυρίως να προσκόμιζαν τα πρακτικά του συνεδρίου σε ψηφιακή μορφή μετά το συνέδριο, δεν δόθηκε ιδιαίτερη απάντηση αν θα ήθελαν συγκεκριμένα κάποιο cd με τα πρακτικά. [*... το βιβλιαράκι σου μένει οπότε αν έχω ένα βιβλίο, είναι πιο βολικό.*]

Συνεχίζοντας τις συνεντεύξεις και προχωρώντας προς το οπτικό μέρος, που ήταν και ιδιαίτερα διαδραστικό λόγω του ότι οι συμμετέχοντες είχαν τον χρόνο να μελετήσουν τις αφίσες και τόσο από πρακτικής και αισθητικής άποψης ήταν σε θέση να δείξουν ποιά τους ελκύει και τί προτιμούν. Μέσα από αυτό το κομμάτι, ήμουν σε θέση να κατανοήσω τον κάθε χρήστη ξεχωριστά τόσο από πλευράς αισθητικής, ποια χρώματα του αρέσουν, αν προτιμά να δει εικόνα ή πληροφορία περισσότερο, καθώς και παρατηρήσω κατά πόσο το θέμα ευαναγνωσιμότητας και απλότητας παίζει σημαντικό ρόλο. Παρουσιάστηκαν 12 αφίσες συνεδρίων (εικόνα 6) και μέσα από αυτές παρατηρήθηκε ποιές αφίσες ξεχώρισαν περισσότερο ανάλογα με την κατηγορία των χρηστών. Αξιοσημείωτο είναι ότι οι αφίσες που είχαν την περισσότερη ανταπόκριση τόσο στους βιβλιοθηκονόμους όσο και στους φοιτητές ήταν η εικόνα 1, την οποία χαρακτήρισαν, «ντιζαινάτη, προσελκύει στο μάτι, προσεγμένη, χωρίς πολυλογία, ενδιαφέρουσα», καθώς και την εικόνα 7 , και 5 αντίστοιχα. Οι ερευνητές βέβαια είχαν μια πιο διαφορετική άποψη, δύο στους τέσσερις ξεχώρισαν την αφίσα της εικόνας 3 λόγω του ότι ήταν μοντέρνο και απλός ο σχεδιασμός, προσέλκυσε επίσης και η εικόνα 1 λόγω του ενδιαφέρον σχεδιασμού αλλά έχουν λάβει υπόψη και την ευαναγνωσιμότητα που είναι ένα μείον στην συγκεκριμένη αφίσα, όπως και η εικόνα 9 και η εικόνα 11 αντιμετώπιστηκαν το ίδιο λόγω του ότι είναι απλές και με δυνατά χρώματα. Συμπερασματικά μέσα από τις αφίσες οι χρήστες ξεχώρισαν τον ξεκάθαρο τίτλο, τα έντονα χρώματα με λευκό φόντο και για την δομή της αφίσας το σχεδιασμό προτιμούν κάτι έξυπνο και δεν ενδιαφέρονται καθεαυτό να δουν φωτογραφία αλλά ένα ενδιαφέρον σχεδιασμό που θα τους τραβήξει την προσοχή, τέλος να μην υπάρχει φλυαρία πληροφορίας ώστε να μην γίνεται βαρετό και απρόσιτο, όπως η εικόνα 6 που απορρίφθηκε από όλους λόγω της μη ευαναγνωσιμότητας, της φλυαρίας και της συνηθισμένης απεικόνισης. Να υπάρχουν σημαντικά στοιχεία όπως ο τίτλος, ημ/νια, χώρος και περιγραφή χωρίς να γίνεται φλύαρη και βαρετή.

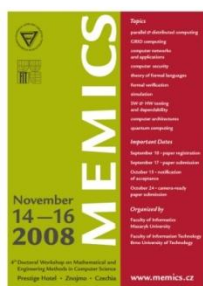
εικόνα 01

εικόνα 02

εικόνα 03

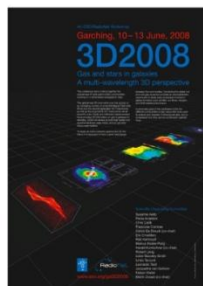
εικόνα 04

εικόνα 05

εικόνα 06

εικόνα 07

εικόνα 08

εικόνα 09

εικόνα 10

εικόνα 11

εικόνα 12

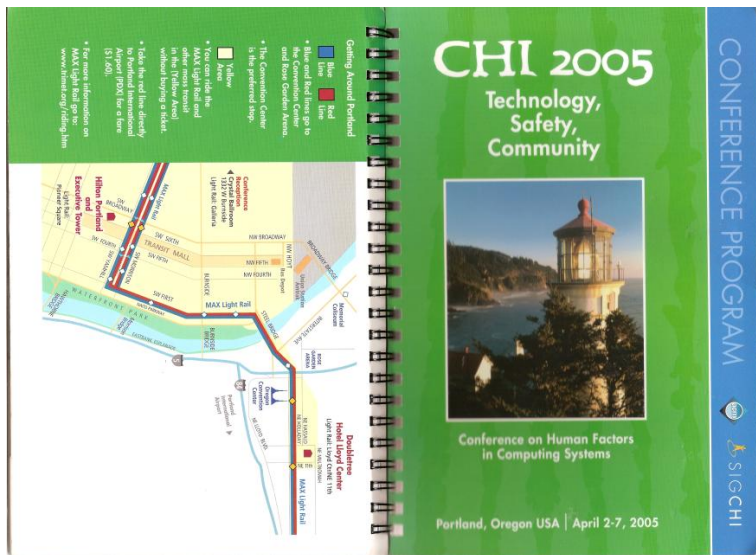
Εικόνα 6: Αφίσες παρουσίασης στις συνεντεύξεις

Στους φοιτητές γραφιστικής σε σχέση με τις αφίσες ερωτήθηκαν ακόμα μία ερώτηση που είχε να κάνει με τα στοιχεία που θεωρούν σημαντικά να μουν σε μια αφίσα συνεδρίου. Οι

φοιτητές εισηγήθηκαν ότι θα ήταν καλό να τοποθετηθεί ο τίτλος, εικόνα, ημερομηνία συνεδρίου, τόπος και χώρος διεξαγωγής, κάποιοι κύριοι ομιλητές και το θέμα.

Εκτός από τις αφίσες παρουσιάστηκε στους χρήστες ένα βιβλιαράκι συνεδρίου όπου είχαν την ευκαιρία να το μετροφυλλήσουν και να μου αναφέρουν στοιχεία που τους αρέσουν και δεν τους αρέσει σε αυτό, και θεωρούν σημαντικά. Χαρακτηριστικά το βιβλίο ήταν τοποθετημένο σε κατηγορίες και κάποιοι χρήστες το θεώρησαν αξιοσημείωτο λόγω του ότι ήταν λίγο μεγάλο [*... το γεγονός ότι είναι χωρισμένο σε κατηγορίες είναι αρκετά βοηθητικό...*] ακόμη χαρακτηριστικά ανέφεραν ότι το πρόγραμμα και οι περιλήψεις των παρουσιάσεων είναι ιδιαίτερα σημαντικές, αλλά θα ήθελαν να είναι λίγο πιο ξεκάθαρο στο σχεδιασμό λόγω του ότι ήταν πυκνογραμμμένο και δεν υπήρχαν χώροι, ακόμη τους άρεσε που είχαν χώρο για σημειώσεις και ζήτησαν περισσότερο. [*.. είναι θετικό το ότι υπάρχει πρόγραμμα βοηθά να καταλάβεις περί τίνος πρόκειται το συνέδριο, και το γεγονός ότι μπορείς να γράφεις και δεν είναι απλά το πρόγραμμα, τι θα γίνει , και έχεις χώρο να κάνεις δικά σου comments ή ότι θέλεις να θυμηθείς τελοσπάντων, να σημειώσεις..*], [*...άρεσε μου μετά από κάθε session να πιάνεις συγκεκριμένες σημειώσεις είναι πολλά ωραίο...*] καθώς βρήκαν αρνητικό το εξώφυλλο που παρουσιάζει μια φωτογραφία με την πόλη λόγω του ότι δεν μπορείς να καταλάβεις την σημασία με το περιεχόμενο του συνεδρίου, εκτός το γεγονός ότι είναι η χώρα διεξαγωγής. Όπως αρνητικούς βρήκαν και τους χρωματισμούς, στην ερώτηση που αναπτύχθηκε μέσα από την συνέντευξη, πως βρίσκουν τα χρώματα, λόγω του ότι ήταν πολύ μαύρα χωρίς διαβαθμίσεις [*...είναι πολύ plain.*]. Όπως και για τις αφίσες υπήρχε εξειδικευμένη ερώτηση για τους γραφίστες όπου ερωτήθηκαν αν υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα χρώματα που χρησιμοποιούνται σε ένα βιβλιαράκι, οι ίδιοι απάντησαν ότι δεν υπάρχουν κάποιες συγκεκριμένες χρωματικές επιλογές, αλλά να κρατηθούν σε χρωματικές επιλογές που θα δίνουν μια συνέχεια στο είδος της προώθησης και να μην είναι υπερβολικά και όχι πάρα πολλά. [*... εξαρτάτε από το ύφος της προώθησης, θα αποφασιστεί στο χρώμα, δεν ξέρω αν υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο χρώμα...*], [*...να γίνει μαυρόασπρο με ένα ή δύο χρώματα περισσότερο, αλλά να γίνει με ενδιαφέρον τρόπο... να δώσει κάποιο στοιχείο που το αναδεικνύει...*].

Συμπερασματικά δίνοντας το βιβλιαράκι στους χρήστες βοήθησε έτσι ώστε να αναγνωρίσουν σημαντικά στοιχεία που πρέπει και χρειάζονται οι ίδιοι να δουν σε ένα βιβλιαράκι, καθώς και να σημειώσουν τυχόν σημεία για πράγματα που πρέπει να προστεθούν όπως η χρήση σημειώσεων.

Εικόνα 7: Εξώφυλλο booklet που παρουσιάστηκε στις συνεντεύξεις

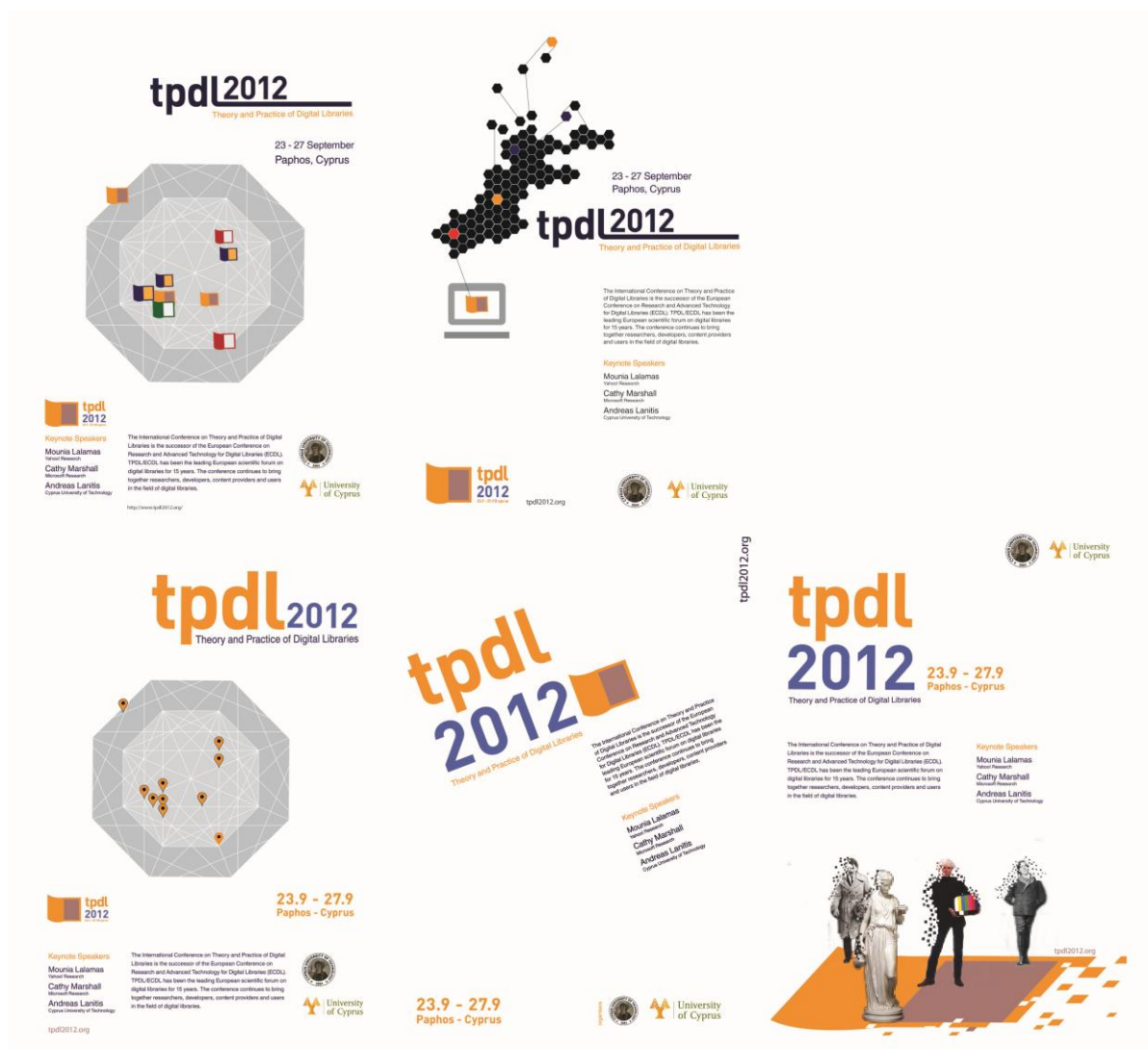

Εικόνα 8: Εσωτερικές σελίδες booklet (πρόγραμμα) που παρουσιάστηκε στις συνεντεύξεις

2.3 Σχεδίαση

Πριν αρχίσω να σχεδιάζω και βάση όλων των δεδομένων που μάζεψα από τις συνεντεύξεις πρέπει να φτιάξω ένα σκεπτικό έχει ως βάση τις απαιτήσεις και που θα παρουσιάζει το συνέδριο του TPDL, αρχίζοντας να σκέπτομαι την δημιουργία μέσα από χαρακτηριστικά των ψηφιακών βιβλιοθηκών που συλλέχτηκαν βάση των συνεντεύξεων είναι η ψηφιοποίηση, μετατροπή δεδομένων σε ψηφία, και η εύκολη προσβασιμότητα. Αρχίζοντας να σκέπτομαι πως θα παρουσιαστεί, θέτω ως στόχο την παρουσίαση του συνεδρίου με μια αφίσα που θα την χαρακτηρίζει η ιδιότητα του, το θέμα του δηλαδή οι ψηφιακές βιβλιοθήκες όπως αναφέρθηκαν οι χρήστες καταλήγω αρχικά στην ιδέα της προσβασιμότητας, δηλαδή της ανάδειξης των χαρακτηριστικών των ψηφιακών βιβλιοθηκών μέσα από μια καινούργια πιο εννοιολογική τεχνική. Η Βασική ιδέα της ελεύθερης πρόσβασης είναι ότι μπορώ να έχω πολλά στοιχεία από διάφορα σημεία, χώρους, όπως κάτι αντίστοιχο είναι και ένας χάρτης, όπου οι δρόμοι συνδέουν πολλά στοιχεία και όλα είναι αλληλένδετα σε ένα σημείο, το κέντρο. Στόχος μου ήταν να συνδυάσω τα στοιχεία που έλαβα από τις συνεντεύξεις και ιδιαίτερα με την συλλογή δεδομένων με την παρουσίαση των αφισών,(όπως παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 2.2.1: Συνεντεύξεις και ανάλυση), έτσι έγινε ξεκάθαρο το δεδομένο ότι οι χρήστες χρειάζονται μια αφίσα που καταρχήν να μην είναι σκούρα αλλά με χρώματα και λευκό φόντο, να υπάρχει ευαναγνωσιμότητα και να θίγονται τα κύρια σημεία χωρίς πολλή πληροφορία που να συγχύζει τον χρήστη.

Θα ήθελα να αναφέρω ότι σχεδιάζοντας τις πρώτες αφίσες που αφορούν την προσβασιμότητα κατάλαβα πως ίσως το σκεπτικό μου να μην αναγνωρίζεται από τους χρήστες μου και έτσι δημιουργήθηκε ακόμη μια προσέγγιση και έτσι υπάρχει και η ανάπτυξη του δεύτερου χαρακτηριστικού που ανέφεραν οι χρήστες, η ψηφιοποίηση δεδομένων, έτσι δημιουργήθηκαν οι εξής αφίσες.

Εικόνα 11: 1η σχεδιαστική προσέγγιση αφισών

Όπως παρουσιάζεται στις αφίσες έχουν τοποθετηθεί τα στοιχεία που διευκρίνισαν οι χρήστες δηλαδή, ονομασία, περίληψη θέματος, κύριοι ομιλητές, ημερομηνία και χώρος, εικόνα. Στις αφίσες προσπάθησα να διατηρήσω λόγω του λογοτύπου μια οπτική συνοχή χρησιμοποιήθηκαν κυρίως τα χρώματα του λογοτύπου, TPDL 2012, μπλε και πορτοκαλί, η γραμματοσειρά που επιλέχθηκε στον τίτλο είναι χωρίς ακρόμορες ώστε να μπορεί να διαβαστεί εύκολα και ταυτόχρονα να είναι και σύγχρονη, αναλυτικότερα χρησιμοποιήθηκαν δύο είδη γραμματοσειρών ώστε να είναι πιο ενδιαφέρων. Η τοποθέτηση των στοιχείων έγινε έτσι ώστε να διαβάζεται πρώτα ο τίτλος στην συνέχεια η ημ/νία και τέλος τα υπόλοιπα στοιχεία. Στις τρεις πρώτες αφίσες έχει χρησιμοποιηθεί, η λέξη κλειδί προσβασιμότητα, θέλοντας έτσι να δείξω με τον χάρτη και τα στοιχεία του ότι η πληροφορία είναι

αλληλένδετη και μπορεί να βρεθεί παντού, όπου βρίσκεσαι, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία του λογοτύπου, το σύμβολο του, στον χάρτη. Στην τελευταία αφίσα έγινε προσπάθεια να αποδοθεί ο όρος ψηφιοποίηση, δηλαδή μετατρέποντας διάφορα δεδομένα σε μορφή ψηφίων ώστε να μπορεί να διαβαστεί, χρησιμοποιώντας το λογότυπο, και κάποιες φωτογραφίες από την ιστορία που μετατρέπονται σε ψηφία. Κάποιες τεχνικές δυσκολίες που θα ήθελα να αναφέρω ήταν η δύσκολη προσαρμογή του λογοτύπου στην αφίσα, λόγο του ότι το λογότυπο είχε την δική του εικόνα/σύμβολο προσπάθησα να βρω τρόπο να το χρησιμοποιήσω, χωρίς βέβαια να έχει επιτυχία και να μην με ικανοποιεί σαν σχεδιαστή. Ακόμη και στην προσπάθεια μου να αντιμετωπίσω την αφίσα εντελώς τυπογραφικά, το layout ήταν πιο ενδιαφέρον και παιχνιδιάρικο αλλά πάλι δεν ήταν αρκετά ικανοποιητικό.

2.4 Αξιολόγηση με ειδικό

Λόγω του ότι το αποτέλεσμα μου δεν με ικανοποίησε ως σχεδιαστή, ήταν σημαντικό να υπάρξει καθοδήγηση από κάποιο ειδικό, ώστε να γίνει σωστή αξιολόγηση από κάποιο εμπειρογνώμονα που γνωρίζει καλά το αντικείμενο του και να σημειωθούν λάθη στην σχεδίαση, έτσι έγινε συνάντηση για αξιολόγηση μαζί με τον καθηγητή του Τμήματος Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών κ. Άγγελο Παναγίδη. Ο κ. Παναγίδης εργάζεται ως Ειδικό Εκπαιδευτικό προσωπικό στο Τεχνολογικό πανεπιστήμιο Κύπρου. Έχει σπουδάσει στο University of the West of England και έχει διδάξει στο πανεπιστήμιο Frederick στην Κύπρο, επίσης είναι art director στην εταιρεία Think Positive Design Studio. Η συνάντηση μαζί με τον κ.Παναγίδη μπορεί να χαρακτηριστεί αρκετά εποικοδομητική, η συνάντηση με ένα εμπειρογνώμονα έδωσε σε εμένα την αυτοπεποίθηση που χρειαζόμουν να συνεχίσω το project που έχω αναλάβει. Μου έδωσε κάποιες κατευθυντήριες γραμμές στις αφίσες μου, όπως επίσης μου εισηγήθηκε κάποια θέματα που έπρεπε να λύσω όπως το layout των αφισών μου, η στοίχιση. Ο ίδιος δεν επιχείρησε να μου αλλάξει την κατεύθυνση όπου προχωρούσα με το σκεπτικό μου αλλά να μου το εμπλουτίσει και να μου υποδείξει ότι πρέπει να γίνει πιο δυνατό και έντονο, κρατώντας κάποια κομμάτια της σχεδίασης μου όπως τα χαρακτηριστικά της ψηφιοποίησης, ώστε να μπορέσει να κινήσει την περιέργεια του χρήστη να το διαβάσει, χωρίς να το προσπεράσει. Καθώς συζητήσαμε και το πρόβλημα της προσαρμογής του λογοτύπου στο σχεδιασμό και της γραμματοσειράς που δεν χρειαζόταν όπως μου είπε να είναι η ίδια με την γραμματοσειρά στο λογότυπο. Ο ίδιος μου υπέδειξε, βλέποντας και την διάταξη του πλέγματος και αναφέροντας μου τα τεχνικά προβλήματα, επισημαίνοντας ότι στην τέταρτη αφίσα (εικόνα 11) προχωρώ κάπως καλύτερα με το πλέγμα, ως βιβλιογραφία

να κοιτάζω τον σχεδιαστή του Swiss design, Josef Müller-Brockmann. Ο Müller-Brockmann, ασκούσε το επάγγελμα του ελεύθερου σχεδιαστή από το 1935. Τα έργα του χαρακτηρίζονται από μεταφορικό, εικονικό στυλ, επηρεάστηκε από τις ιδέες πολλών διαφορετικών σχεδιασμών και κινήματα τέχνης όπως κονστρουκτιβισμός, ο ίδιος μέσα από μελέτες του για το grid, το πλέγμα, την στοίχιση, την τοποθέτηση, χαρακτηρίζει ότι ένας σχεδιαστής πρέπει να μάθει πως να εξασκεί το πλέγμα ως τέχνη. (Muller-brockman, 2003) Μελετώντας τον σχεδιασμό του και τα posters του βρήκα κάποια ενδιαφέροντα στοιχεία τα οποία με επηρέασαν θετικά στην συνέχεια να συνεχίσω το σχεδιασμό μου και να γίνει πιο ξεκάθαρο.

Εικόνα 12: Αφίσες σχεδιασμένες από τον J. Muller-Brockman

2.5 Επανασχεδίαση

Μετά την συνέντευξη με τον ειδικό και την έρευνα μου στην βιβλιογραφία που υπέδειξε. Συνέχισα προσπαθώντας να αλλάξω θετικά τις αφίσες μου διατηρώντας κάποια στοιχεία όπως τις γραμμές (εικόνα 11) και συνεχίζοντας σε νέες λύσεις. Στην πορεία της σχεδίασης η πρόταση με τις γραμμές και την προσβασιμότητα χρειάστηκε να απορριφθεί λόγω του ότι δε μπορούσε να παραχθεί αποτέλεσμα. Έτσι επικεντρώθηκα στην δεύτερη πρόταση, την ψηφιοποίηση μέσα από αυτό κράτησα τα στοιχεία που μου είχε αναφέρει ο κ. Παναγίδης να δημιουργήσω αφίσες κρατώντας κάποια στοιχεία, έτσι προχώρησα έχοντας υπόψη μου την διατήρηση του πιο σημαντικού στοιχείου που ανέφεραν οι χρήστες μέσα από την ψηφιοποίηση, το ψηφίο. Βάση αυτού του χαρακτηριστικού δημιούργησα καινούργιες αφίσες, ταυτόχρονα χρησιμοποίησα το πλέγμα πιο δημιουργικά.

Εικόνα 13: 1^η σχεδιαστική προσέγγιση, επανασχεδίασης

Η καινούργια αφίσα που δημιουργήθηκε κράτησε την αρχική ιδέα της ψηφιοποίησης και της προώθησης του συνεδρίου, οπτικοποιώντας το χαρακτηριστικό της που είναι οι ψηφιακές βιβλιοθήκες και η παρουσίαση θεματικής που έχει να ασχοληθεί με την τεχνολογία. Χρησιμοποιώντας τα χρώματα στο λογότυπο, όπως μου είχαν αναφέρει οι γραφίστες να κρατήσω μια οπτική συνέχεια με τα χρώματα, προσπάθησα να τοποθετήσω τα ψηφία με παιχνιδιάρικο τρόπο, καθώς και να πάρει ένα αρκετό κομμάτι της αφίσας τόσο ο τίτλος όσο

και η ημ/νία τα πρώτα χαρακτηριστικά που θα προσέξει ο θεατής. Χρησιμοποιήθηκε η κλίση των 25° μοιρών για λόγους σχεδιαστικούς ώστε να γίνεται πιο ενδιαφέρον και ταυτόχρονα χωρίστηκε σε δύο κομμάτια τίτλος/ιστοσελίδα/χώρος, και ημερομηνία/ομιλητές/πληροφορίες, με την χρήση διαχωριστικής γραμμής που ταυτόχρονα υποστηρίζει και δίνει ισορροπία στο σχέδιο.

Εκτός από την σχεδίαση της πρώτης νέας προσέγγισης θεώρησα σημαντικό να σχεδιαστεί ακόμη μια προσέγγιση σε διαφορετική οπτική εικονογράφηση. Η νέα προσέγγιση είχε ως σκεπτικό την διατήρηση της προώθησης μέσα από την ιδιότητα έτσι έγινε η οπτικοποίηση της ψηφιακής βιβλιοθήκης απλοποιώντας την έννοια, βιβλιοθήκη, αποτελείται από βιβλία, ψηφιακή, αποτελείται από ψηφία, συνολικά υλικό που μετατρέπεται σε ψηφιακή μορφή. Έτσι η αφίσα απεικονίζει ράχες βιβλίων που οδηγούνται προς τα κάτω, αλλάζοντας σε ψηφία, θίγοντας πάλι το στοιχείο της ψηφιοποίησης αλλά σε πιο παραστατική μορφή.

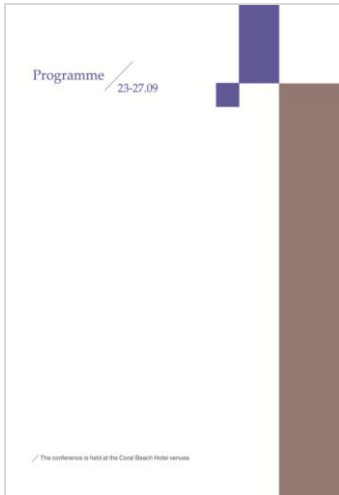
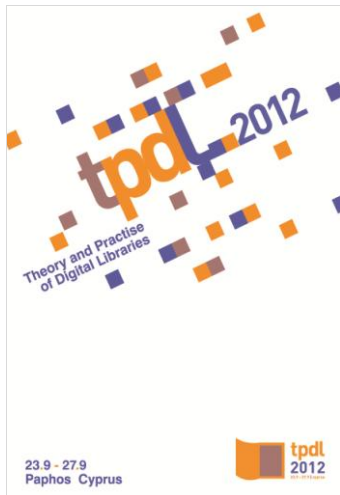
Εικόνα 14: 2^η Σχεδιαστική προσέγγιση, επανασχεδίασης

Δίνεται έμφαση στον τίτλο καθώς και στο δεύτερο στοιχείο που ακολουθεί την ημ/νία του συνεδρίου και τον τόπο. Το σχέδιο στηρίζεται σε κατευθυντήριες γραμμές που συνδέουν τον τίτλο με την εικόνα και τα επιπλέον στοιχεία, βοηθώντας έτσι το θεατή να ακολουθήσει την πληροφορία. Τα χρώματα που χρησιμοποιήθηκαν στην εικόνα είναι τα χρώματα του βιβλίου καθώς ακολουθεί επίσης και το σκεπτικό των χρωμάτων της οθόνης RGB, χωρίς βέβαια να απεικονίζεται το πράσινο λόγω του ότι υπάρχουν ήδη αρμονικά χρώματα όπως και τα

αντίστοιχα του το κίτρινο και το μπλε. Εδώ αποφεύχθηκε η χρησιμοποίηση της γραμματοσειράς του λογοτύπου στον τίτλο καθώς και σε συνδυασμό με την προτεινόμενη λύση (εικόνα 13) έχουμε δύο διαφορετικές προσεγγίσεις του τίτλου μια ολογράφως και μια με την συντομογραφία έτσι ώστε να ελέγξω με τους χρήστες τόσο την σημασία που δίνουν στο γεγονός αλλά και πόσο τους ενοχλεί. Ακόμη αξίζει να επισημανθεί ότι λόγω του ότι ανέφεραν οι χρήστες, ότι η ιστοσελίδα είναι σημαντικό στοιχείο για αυτούς έτσι βρίσκεται σε ευδιάκριτο σημείο.

Μετά την σχεδίαση των αφισών και αφού είχα δύο designs έτοιμα συνέχισα στην δημιουργία του booklet για το σεμινάριο. Στο βιβλιαράκι έλαβα υπόψη όλα όσα είχαν αναφερθεί στις συνεντεύξεις από τους χρήστες δηλαδή την παρουσίαση του προγράμματος με ποιο ενδιαφέρον τρόπο και πιο συγυρισμένο, την τοποθέτηση σημειώσεων, την επισήμανση των περιλήψεων της κάθε παρουσίασης καθώς και ενός χάρτη του ξενοδοχείου. Ακόμη έλαβα υπόψη την επισήμανση των σχεδιαστών όπου μου ανέφεραν ότι θα ήταν καλό το βιβλιαράκι να έχει οπτική συνέχεια με τις αφίσες αλλά και να κρατηθούν κάποια βασικά χρώματα χωρίς να είναι υπερβολικό. Έτσι προχώρησα στον σχεδιασμό όπου διατήρησα το στοιχείο των ψηφίων σε όλο το βιβλιαράκι παίζοντας με την τοποθέτηση τους και δημιουργώντας διαχωρίζοντας με χρώματα για κάθε κεφάλαιο. Ακόμη χρησιμοποιήθηκαν τυπογραφικά χαρακτηριστικά ώστε να το κάνει πιο ενδιαφέρον. Το βιβλιαράκι αποτελείται από 45 σελίδες και δημιουργήθηκε με τρία διαφορετικά εξώφυλλα όπως στις αφίσες για να υπάρχει σωστή αναλογία. Ακόμη χρησιμοποιήθηκαν τρεις τρόποι διαφορετικού δεσίματος, κολλητό, σπιράλ, καρφίτσα, έτσι ώστε εκτός από την γραφιστική να επισημάνουμε και την ευχρηστία σε ένα τέτοιο βιβλίο και να δούμε ποιο προτιμά ο χρήστης.

Ο Σχεδιασμός της πρόσκλησης θεωρήθηκε σημαντικό να σχεδιαστεί μετά την επιλογή της αφίσας λόγω του ότι θα παρουσιάζονται ακριβώς τα ίδια στοιχεία με την αφίσα και ήταν σημαντικό να επιλεγεί το σχέδιο καταρχάς και μετά να γίνει η σχεδίαση της κατάλληλης πρόσκλησης.

Sunday / 23.09

8:30-17:30	Registrations at the Foyer	Room / Christian Barnard
9:30-11:00	Workshop 1 New Paradigm of Library Collaboration Adam Schrynienc An Investigation of ebook lending in UK public libraries Christopher Gibson	Room / Christian Barnard
11:00-11:30	Coffee break I at the Foyer	
11:30-13:00	Workshop 2 New Paradigm of Library Collaboration Adam Schrynienc An Investigation of ebook lending in UK public libraries Christopher Gibson	Room / Christian Barnard
13:00-14:00	Lunch break at the Foyer	
14:00-15:30	Workshop 3 New Paradigm of Library Collaboration Adam Schrynienc An Investigation of ebook lending in UK public libraries Christopher Gibson	Room / Christian Barnard
15:30-16:00	Coffee break II at the Foyer	
16:00-17:30	Workshop 4 New Paradigm of Library Collaboration Adam Schrynienc An Investigation of ebook lending in UK public libraries Christopher Gibson	Room / Christian Barnard

programme p. 10

Sunday / 23.09	Monday / 24.09
8:30-17:30	8:00-18:00
9:30-11:00	9:00-9:30
11:00-11:30	10:30-11:00
11:30-13:00	11:00-11:30
13:00-14:00	13:00-14:00
14:30-15:30	14:00-16:00
15:30-16:00	16:00-16:30
16:00-17:30	16:30-18:00
	18:00-18:30

programme p. 17

Cathy Marshall / KEYNOTE

Whose content is it anyway? Social media, personal data, and the fate of our digital legacy.

User-contributed content forms the cornerstone of today's Web; most popular services and resources - e.g. Flickr, Facebook, YouTube, iTunes, Twitter, Yelp, and even MBSDG rely on it. The content plays an essential role in everyday intellectual, emotional, and social lives and is fast becoming an important part of the historical record. Yet it is difficult for individuals to curate their own digital content. Why is it so challenging for us to maintain our digital legacy, and what should we do about it? Based on empirical evidence from a number of studies that illustrate the challenges of personal digital archiving, challenges that arise from the nature of digital content, from existing practices, from the role of social media, and the complexities of ownership - and explore the implications of these challenges for libraries and other institutions.

Andreas Lanitis / KEYNOTE

On the Preservation of Cultural Heritage Through Digitization, Restoration, Reproduction and Usage

The topic of digital preservation of Cultural Heritage (CH) has received considerable attention during the recent years. In this talk we focus our attention on research work related to the digital preservation of Cypriot Cultural Heritage artifacts. In particular, CH preservation through digitization, restoration, reproduction and usage of CH artifacts is presented and discussed in the context of on-going research projects.

abstracts p. 21

Tutorial 1

Harmonized models for the Digital World CIDOC CRM, FRBRoo, CIDMOg and European EDM

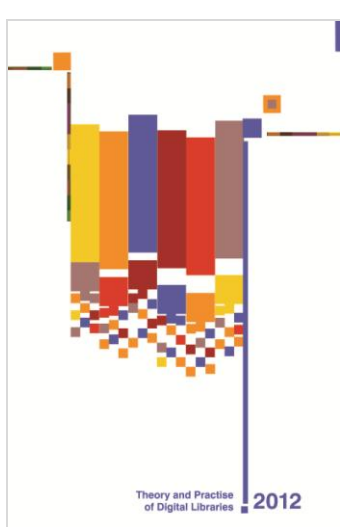
The tutorial will present a set of rich conceptual models or "ontologies of relationships" for the digital world that are completely integrated and cover, in a complementary way, a vast spectrum of key conceptualizations for memory institutions and the management of digital content. It is argued that core ontologies of relationships are fundamental to schema integration and play a vital role in practical knowledge management completely different to the role played by specialist terminologies. The vision is not merely to aggregate content with finding aids, as current DLs do, but to integrate digital information into large scale, trans-disciplinary networks of knowledge. These networks will then support not only accessing source documents, but also using and reusing the integrated knowledge embedded in the data and metadata themselves while managing the increasingly complex digital data aggregates and their derivatives.

Tutorial 3

Aggregation and reuse of digital objects' metadata from distributed digital libraries

The number of distributed digital repositories (and digital objects) is increasing rapidly. Such growth gives new opportunities for initiatives using the distributed metadata to create novel network services with content and functionality not possible to achieve before. European examples of such initiatives are European and DART Europe.

abstracts p. 27

Workshop 1

Semantic Digital Archives - sustainable long-term curation perspectives of Cultural Heritage

Since decades, the amount of content created digitally is growing and nowadays its complete life cycle tends to remain digital. Hence, we need sustainable long-term curation perspectives of our digital cultural heritage. However, digital content poses many challenges for long term or indefinite preservation. Examples being changing technologies and changing user communities as well as the increasing complexity of digital content being enriched with software and multimedia attachments. Dealing with these challenges is the central theme of the workshop.

The workshop "Semantic Digital Archives" aims at promoting and discussing sophisticated knowledge representation and knowledge management solutions specifically designed for improving Archival Information Systems. For this purpose, it is intended to bring together the digital libraries community, the digital archiving community and the semantic technologies community.

Workshop 3

Fourth Workshop on Very Large Digital Libraries - VLDL 2011

Today's information society is confronted with the data deluge issue and is requesting for Digital Libraries that are capable to effectively serve broader and challenging scenarios. Information seekers are willing to have immediate and effective access to human knowledge that - differently from the past - very often is produced and disseminated through heterogeneous sources. Such scenarios call for the

All workshops are one-day workshops

abstracts p. 30

Map Index

Symbol Information

- Lounge
- Elevator
- Reception
- Bar
- Restaurant

Colour Information

- Conference Rooms
- Walkway

Conference Room Information

C1	EXAMAS	C8	HERMES
C2	ARTEMIS	C9	PLATO
C3	APHRODITE	C10	ZELUS
C4	CHRISTIAN BARNARD	C11	ATHENA
C5	ADONIS	C12	LITIA
C6	ARIAGAS	C13	APOLLO
C7	ARADNE		

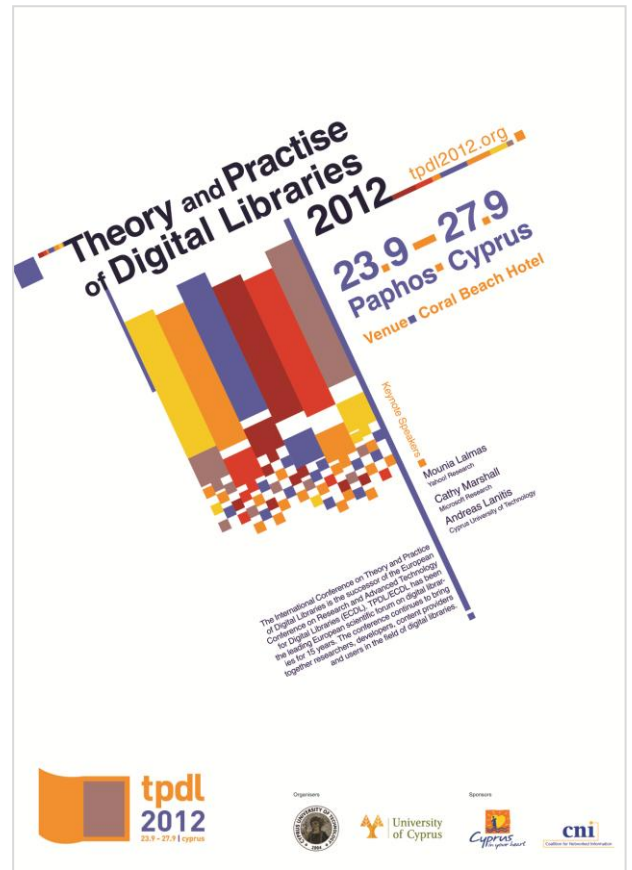
Conference Room Map - Coral Beach Hotel

Εικόνα 15: Δείγμα σελίδων από το σχεδιασμό του booklet

2.6 Αξιολόγηση χρηστών

Οι αξιολογήσεις έγιναν με συνέντευξη στα ίδια άτομα όπου πήρα συνέντευξη στην αρχή της έρευνας μου, δηλαδή 4 ερευνητές, 5 βιβλιοθηκονόμοι, 5 φοιτητές γραφιστικής. Παρουσιάστηκαν οι τρεις αφίσες που δημιουργήθηκαν και ζητήθηκε από τους χρήστες να τις τοποθετήσουν σε σειρά προτίμησης και ταυτόχρονα να τις δικαιολογήσουν. Στην συνέχεια αφού είχαν επιλέξει την αφίσα, δόθηκε το αντίστοιχο βιβλιαράκι σε αυτούς όπου και μελετήθηκε και ερωτήθηκαν να αναφέρουν τι τους αρέσει και τι όχι σε αυτό και αν χρειάζονταν κάτι επιπλέον. Ακόμη αξιολογήθηκε η ευχρηστία στο βιβλιαράκι όπου δοκίμασαν να διαβάσουν και τα τρία βιβλιαράκια που ήταν δεμένα με διαφορετικό τρόπο βιβλιοδεσίας, κολλητό, σπιράλ, καρφίτσα και αναφέροντας αυτό που τους ικανοποιεί.

Οι χρήστες μου βρέθηκαν σε θέση όπου προβληματίστηκαν για ποια αφίσα να επιλέξουν, συμπερασματικά οι 6 στους 14 διάλεξαν το layout της εικόνας 13 επισημαίνοντας την αλλαγή που θα ήθελαν να δουν και ολογράφως το όνομα, το προτίμησαν λόγω του ότι ήταν πιο ξεκάθαρο και πιο ωραίο οπτικά όπως ανέφεραν. *[... προτιμώ αυτή φαίνεται πιο καθαρό είναι πιο απλό, απλά θα ήθελα να φαίνεται το theory and practice και κρατά και πιο πολύ τα χρώματα του logo...]* Οι υπόλοιποι 8 προτίμησαν την αφίσα (εικόνα 14) που τους τράβηξε την προσοχή λόγω χρωμάτων όπως ανέφεραν και αυτό καθόρισε γιατί απέρριψαν την εικόνα 13, όπου 3/8 μου ανέφεραν ότι ίσως να προτιμούσαν την αφίσα της εικόνας 13, αν άλλαζαν τα χρώματα και τοποθετείτε και ο τίτλος του TPDL ολογράφως. *[... ίσως αν βάζαμε το theory and practice of digital libraries... μπορεί να την προτιμούσα αυτή, δεν ξέρω...]* Στο Βιβλιαράκι η πλειοψηφία 11/14 προτίμησαν το σπιράλ δέσιμο λόγω του εύκολου ανοίγματος σε αντίθεση με τους 3/14 που προτίμησαν το κολλητό λόγω του ότι φαίνεται πιο επίσημο. Γενικά στις εσωτερικές σελίδες δεν σημειώθηκαν ιδιαίτερα λάθη, ανέφεραν ότι θα ήθελαν να προστεθούν περισσότερες σελίδες σημειώσεων, καθώς και να υπάρχει ο χώρος και η μέρα της κάθε περίληψης των παρουσιάσεων στη κατηγορία abstracts.

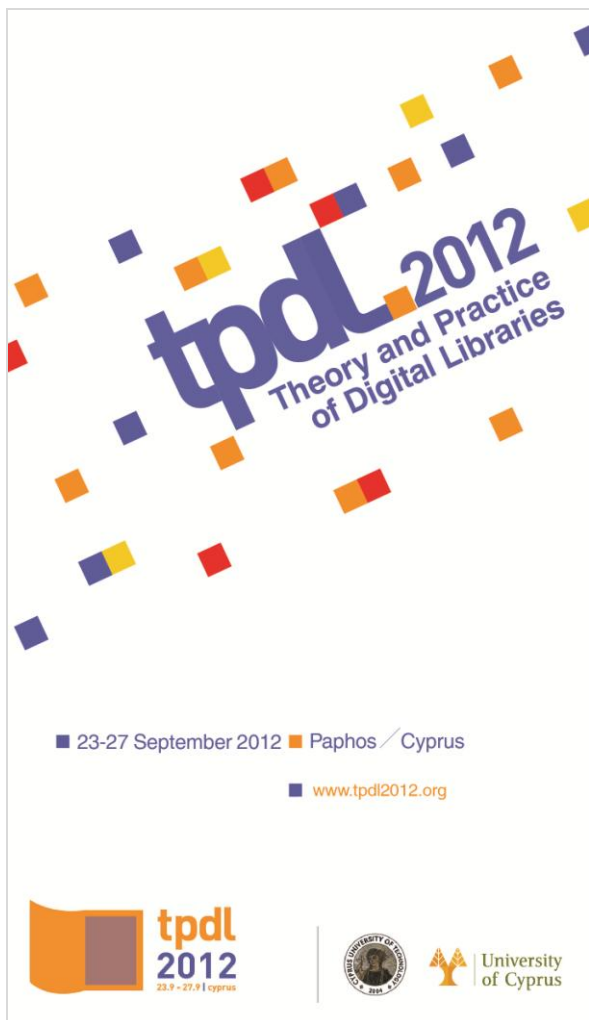
Εικόνα 16: Αλλαγές αφισών μετά την αξιολόγηση.

3 ΤΕΛΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

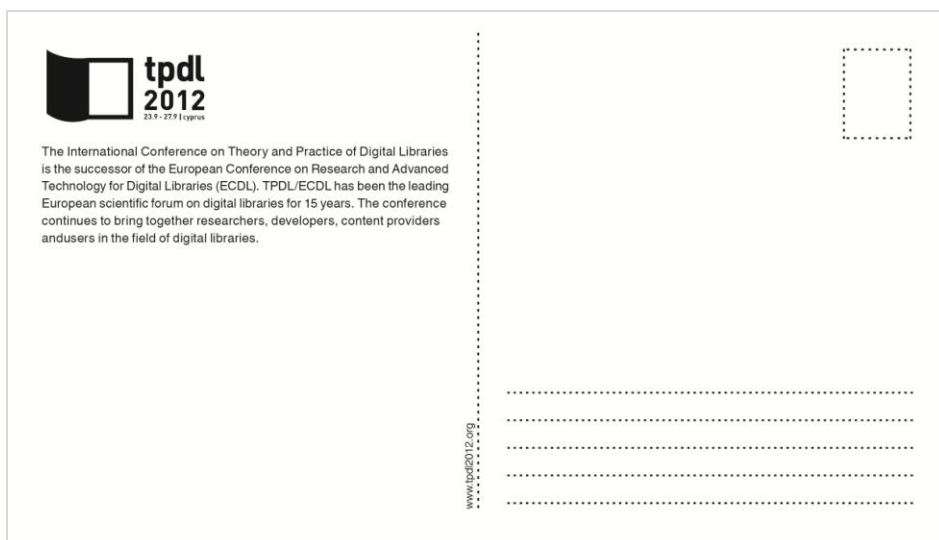
Φτάνοντας στο τέλος του πρακτικού μέρους είχα συνολικά για το σχεδιαστικό μέρος μια αφίσα, η οποία μετά τις τελευταίες αξιολογήσεις των χρηστών προσαρμόστηκε στις ανάγκες και απαιτήσεις του κοινού αφού οι συνεντεύξεις μου είχαν σχεδόν το αποτέλεσμα να διχαστούν οι απόψεις στα δύο. Η τελική αφίσα που παρουσιάζεται, (εικόνα 17), έχει επιλεγεί από το κοινό μου με τις απαιτήσεις του, την προσαρμογή του ολογράφως τίτλου, όπως και τη χρησιμοποίηση έντονων χρωμάτων όπως ανέφεραν τους ελκύουν περισσότερο την προσοχή. Το βιβλιαράκι του συνεδρίου (εικόνες 20,21,22) αποτελείτε τελικά από 50 σελίδες προσαρμοσμένο στις αλλαγές και απαιτήσεις του κοινού και δεμένο με σπινάλ. Καθώς και η πρόσκληση(εικόνες 18,19) του συνεδρίου που ακολουθεί την οπτική συνοχή τόσο της αφίσας όσο και στο βιβλιαράκι. Η επιλογή της τελικής πρότασης προώθησης του συνεδρίου επιλέχθηκε από τους χρήστες και στηρίχθηκε στις ανάγκες τους.

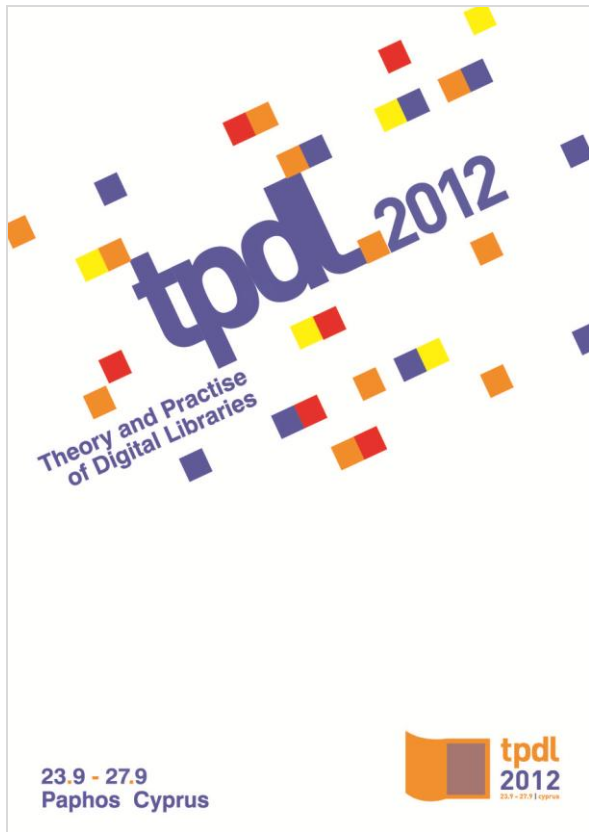
Εικόνα 17: Αφίσα Συνεδρίου (A2)

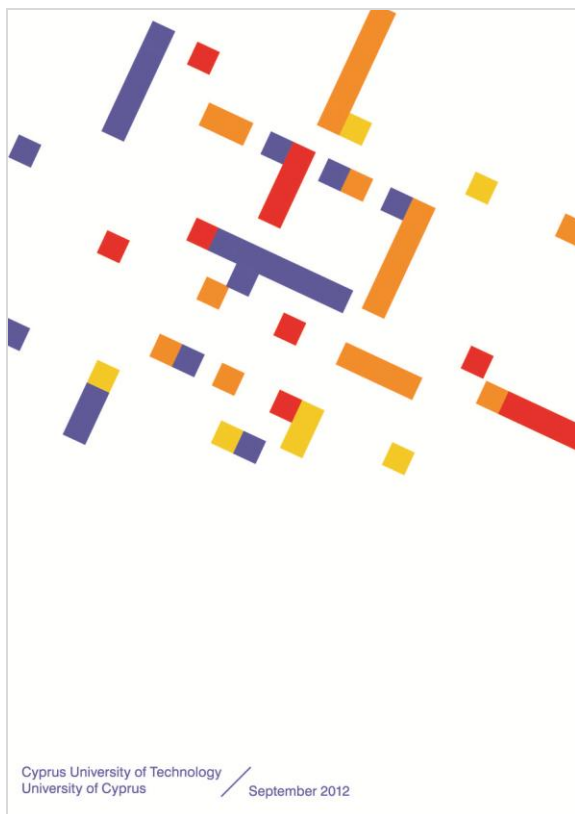
Εικόνα 18: Πρόσκληση Συνεδρίου (12X21)

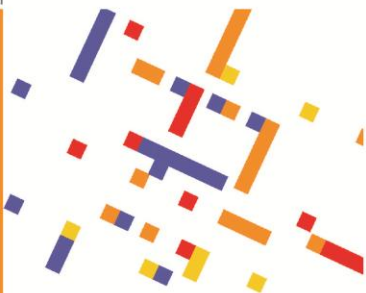
Εικόνα 19: Πρόσκληση Συνεδρίου πίσω πλευρά(12X21)

Εικόνα 20: Εξώφυλλο βιβλιαράκι (A5)

Εικόνα 21: Οπισθόφυλλο βιβλιαράκι (A5)

Theory and Practice 2012
of Digital Libraries

Contents

- 06 / Welcome
- 07 / Organisation
- 11 / Keynote Speakers
- 15 / Programme
- 23 / Abstracts
- 41 / Sponsors
- 45 / Map

Welcome / TPDL2012
Theory and Practice of Digital Libraries

The International Conference on Theory and Practice of Digital Libraries is the successor of the European Conference on Research and Advanced Technology for Digital Libraries (ECDL, TPDL, ECCDL, ECDL, ECCDL) and is the leading European scientific forum on digital libraries for 15 years. The conference continues to bring together researchers, developers, content providers and users in the field of digital libraries. TPDL 2012 is organised by the Cyprus University of Technology (CUT) in collaboration with the University of Cyprus and the City University London. It will take place in Nicosia, Cyprus on 23-27 September 2012.

Over the last years, Digital Libraries have taken over a central role in our society. As the volume of digital material grows, and its use becomes more ubiquitous, the challenge of combining our digital futures and digital past becomes more important. Innovative methods, collaborative working and new forms of content challenge established digital library methods. Similarly, the need for increasingly sophisticated means for supporting the analysis of digital content by humanists and scientists, practitioners and academics, leads to new difficulties for the infrastructure and interface of information repositories.

About TPDL / p. 05

Organisation

The conference is organised by Cyprus University of Technology and University of Cyprus

Organising Committee

- general chair** Panayiotis Zaphris
Cyprus University of Technology, Cyprus
- program chairs** George Buchanan
City University London, UK
Edla Raaijmakers
University of British Columbia, Canada
- local organising chair** Fernando Loulides,
Cyprus University of Technology, Cyprus
- publicity chair** Maria Poyada,
University of Cyprus, Cyprus
- demo chair** Trond Aalberg
Norwegian University of Science and Technology, Norway
- workshop chair** Fabrizio Sebastiani
IST/CNR, Italy
- panels chairs** Rudi Schmeide
TU Darmstadt, Germany
Ansil Ganeski
Cyprus University of Technology, Cyprus
- proceedings chair** Fernando Loulides,
Cyprus University of Technology, Cyprus
- poster chair** Jennifer Pearson
Sheffield University, UK
- tutorial chair** Christa Papatheodorou
Ionian University, Greece
- doctoral consortium chairs** Stefan Griesmann
Humboldt University Berlin, Germany
Björn Lorenz
Rivers School of Library and Information Science, Denmark

organisation / p. 28

KEYNOTE SPEAKERS

Mounia Lalmas / *Value Research, Barcelona*

Mounia Lalmas joined Yahoo! Research in January 2011, as a visiting principal scientist. Prior to this, she held a Microsoft Research/IMMing Research Chair at the School of Computing Science, University of Glasgow. Before that, she was Professor of Information Retrieval at the Department of Computer Science of Queen Mary, University of London, which she joined in 1999 as a lecturer (aka assistant professor). From 2003 and 2007, she co-edited the Evaluation Initiative for XML Retrieval (INEX), a large-scale project with over 80 participating organisations worldwide, which was responsible for defining the nature of XML retrieval, and how it should be evaluated. While at Glasgow, she has been working on applying quantum theory to model information retrieval. She also works on result presentation and evaluation for aggregated search, and technologies for bridging the digital divide. Her new research agenda combines expertise in information retrieval evaluation and information science by developing models of user engagements and associated user engagement metrics.

Cathy Marshall / *Microsoft Research*

Cathy Marshall is a principal researcher at the MSR Silicon Valley Lab. Her current research is on personal information management and on the ownership, use, and control of social media. Cathy came to Microsoft in 2009 to work on e-books after many years at Xerox PARC, where she emerged from her roots in computer science after being notably transformed by working with anthropologists, humanists, information scientists, and hypertext fiction writers. She is the author of *Reading and Writing the Electronic Book*, a book that takes a close look at reading and annotation, and how they're changing in a digital age. Cathy's personal homepage is a good place to find a comprehensive list of her publications, new media commentary, blog, and twitter feed; additional information is also available on her Microsoft Research page: <http://research.microsoft.com/en-us/people/cathy/>

keywords speakers / p. 12

Andreas Lanitis / *Cyprus University of Technology*

Andreas Lanitis received a B.Eng. in Electronic and Electrical Engineering (1981) and a Ph.D. in Image Processing and Computer Vision (1988), both from the University of Manchester, UK. Subsequently he was Research Associate in the Division of Imaging Science and Biomedical Engineering, University of Manchester. Between 1987 and 2007 he was with the School of Sciences and Engineering, Cyprus College. Currently he is an Associate Professor in the Department of Multimedia and Graphic Arts, Cyprus University of Technology. His research interests are in the area of 2D and 3D image processing with emphasis to applications involving interpretation, synthesis and restoration of items that undergo appearance variations.

keywords speakers / p. 13

Programme / 23-27.09

Sunday / 23.09

Room / Akamas Conference Centre

8:30-17:30 Registrations at the Foyer

9:30-11:00 **Decentral Consortiums**

New Paradigm of Library Collaboration
Adam Schorjovic
An investigation of ebook lending in UK public libraries
Christopher Gibson

11:00-11:30 Coffee break at the Foyer

11:30-13:00 **Decentral Consortiums**

New Paradigm of Library Collaboration
Adam Schorjovic
An investigation of ebook lending in UK public libraries
Christopher Gibson

13:30-14:00 Lunch break at the Foyer

14:00-15:30 **Decentral Consortiums**

New Paradigm of Library Collaboration
Adam Schorjovic
An investigation of ebook lending in UK public libraries
Christopher Gibson

15:30-16:00 Coffee break at the Foyer

16:00-17:30 **Decentral Consortiums**

New Paradigm of Library Collaboration
Adam Schorjovic
An investigation of ebook lending in UK public libraries
Christopher Gibson

programme / p. 16

Sunday / 23.09

Room / Christian Barnard

8:30-17:30 Registrations at the Foyer

9:30-11:00

Harmonized models for the Digital World: CIDOC CRM, FRBRoo, CRM4g and European EDM
Martin Doent, Stephen Derek Stead

11:00-11:30

11:30-13:00

13:00-14:30

14:00-15:30

Aggregation and reuse of digital objects: metadata from distributed digital libraries
Georgy Mazonov, Martin Works

15:30-16:00

16:00-17:30

Aggregation and reuse of digital objects: metadata from distributed digital libraries
Georgy Mazonov, Martin Works

programme / p. 17

Mounia Lalmas
University of Bordeaux

KEYNOTE
Monday 25th 10:00 AM

User Engagement in the Digital World

In the digital world, user engagement refers to the quality of the user experience that emphasizes the positive aspects of the interaction with digital technology and, in particular, the phenomena associated with wanting to use that technology longer and less hesitantly. This definition is motivated by the observation that successful technologies are not just used, but they are engaged with. Engagement is measured in many ways, through self-report methods (e.g., questionnaires), observer methods (e.g., facial expression analysis, speech analysis, desktop actions, etc.), more physiological signal processing methods (e.g., respiratory and cardiovascular accelerations and decelerations, muscle spasms, etc.), and from a web analytics perspective through online behaviour metrics that assess user depth of engagement with a site. However, little is known in validating and relating the measures coming from these various angles and in providing a firm base for assessing the quality of the user experience. In terms of engagement, my research aims to combine techniques from web analytics and existing works on user engagement coming from the domains of information science, multimodal human computer interaction and cognitive psychology.

This talk comprises three "take home" parts: (1) I will define user engagement, list its many characteristics as identified in the research and analytic literature, and discuss the challenges associated with measuring user engagement; (2) I will describe data-driven approaches looking at user engagement through the development of models that allow for a better representation of how users engage within and across different digital services; (3) I will describe how looking at affect and cognition is providing additional insights into measuring user engagement. For each part, I will emphasize those aspects impacting the development and deployment of digital libraries and their evaluation.

This work was done in collaboration with Ismael Anagnostis, Nicolas Bazez, Fabrice Hakan Ceylan, Finaz Dornier, Georges Dignat, Jazmine Lehmann, Lori McCoy-Priest, Vidyut Neelaparkim and Elisee Yon-Yon-Tou.

abstracts p.24

Cathy Marshall
University of Leeds

KEYNOTE
Tuesday 26th 1:00 PM

Whose content is it anyway? Social media, personal data, and the fate of our digital legacy

User-contributed content forms the cornerstone of today's Web, most popular services and resources e.g. Flickr, Facebook, YouTube, iTunes, Twitter, Yelp, and even MMSPPs rely on it. This content plays an essential role in present, individual, sectional, and social lives and is fast becoming an important part of the historical record. Yet it is difficult for individuals to curate their own digital content. Why is it so challenging for us to maintain our digital legacy and what should we do about it? I'll present empirical evidence from a number of studies that discusses the challenges of personal digital archiving, challenges that arise from the nature of digital material, from existing practices, from the role of social media and the complexities of ownership and explore the implications of these challenges for libraries and other institutions.

Andreas Lamitis
University of Athens

KEYNOTE
Wednesday 27th 10:00 AM

On the Preservation of Cultural Heritage Through Digitization, Restoration, Reproduction and Usage

The topic of digital preservation of Cultural Heritage (CH) has received considerable attention during the recent years. In this talk we focus our attention on research work related to the digital preservation of Cultural Heritage artifacts. In particular, CH preservation through digitization, restoration, reproduction and usage of CH artifacts is presented and discussed in the context of ongoing research projects.

abstracts p.25

Adam Sofronjevic
University of Regina

Monday 25th Abstracts Conference

New Paradigm of Library Collaboration

The thesis entitled "New Paradigm of Library Collaboration" presents the case for the holistic approach to the issue of collaboration in a contemporary library. Patron needs and expectations in regards to collaboration, interactivity and ultimately participation are investigated in the specific area of changes in reading process. Collaboration between librarians and patrons and among librarians is discussed in regards to Library 2.0 and Enterprise 2.0 concepts. Based on the research results gathered in European libraries a new paradigm of library collaboration is presented as a model for an efficient library providing up-to-date services.

Christopher Gibson
University of Southampton

Monday 25th Abstracts Conference

An investigation of ebook lending in UK public libraries

This research aims to investigate ebook lending, management, and procurement in UK public libraries. A mixed method approach will be utilized to gain an understanding of how ebook lending is currently being achieved and to determine its effect on traditional library services. This research also proposes to run ebook reader lending trials from selected public libraries.

abstracts p.26

Tutorial 1
Monday 25th Abstracts Conference

Harmonised metadata for the Digital World CIDOC CRM, FRBRoo, CRMdig and Europeana EDM

This tutorial will present a set of rich conceptual models or "core ontologies of relationships" for the digital world that are completely integrated and cover, in a complementary way, a vast spectrum of key conceptualizations for memory institutions and the management of digital content. It is argued that core ontologies of relationships are fundamental to schema integration and play a vital role in practical knowledge management completely different to the role played by open source terminologies. The system is not merely to aggregate content with finding aids, as current DLA do, but to integrate digital information into large scale, trans-disciplinary networks of knowledge. These networks will then support not only accessing source documents, but also using and reusing the integrated knowledge embedded in the data and metadata themselves while managing the increasingly complex digital data aggregates and their derivatives.

Tutorial 3
Monday 25th Abstracts Conference

Aggregation and reuse of digital objects' metadata from distributed digital libraries

The number of distributed digital repositories (and digital objects) is increasing rapidly. Such growth gives new opportunities for initiatives using the distributed metadata to create novel network services with content and functionality not possible to achieve before. European examples of such initiatives are Europeana and DART Europe.

abstracts p.27

R. R. Larson, K. Janakiraman
University of California

Monday 25th Abstracts Conference

Connecting Archival Collections: The Social Networks and Archival Context Project

This paper describes the Social Networks and Archival Context project, built on a database of merged Encoded Archival Context - Corporate Bodies, Persons, and Families (EAC-CPF) records derived from Encoded Archival Description (EAD) records held by the Library of Congress, the California Digital Library, the Northeast Digital Archives, and Virginia Heritage, combined with information from name authority files from the Library of Congress (Library of Congress Name Authority File), and the Getty Vocabulary Program (Union List of Artist Names). The database merges information from each instance of an individual name found in the EAD resources, along with variant names, biographical notes and their topical descriptions. The SNAC prototype interface makes the information searchable and browsable while retaining links to the various data sources.

H. Alhoori, R. Furuta
Soochow University

Monday 25th Abstracts Conference

Understanding the dynamic scholarly research needs and behavior as applied to social reference management

We conducted a study with an objective to learn more about the dynamic information needs, information-seeking behavior, information use and other scholarly activities of researchers. Our focus was on the collaborative and social usage and on the social reference managers. We compared the current practices and strategies of academic and researchers from multidisciplinary research areas. Our findings provide valuable insights and augment the understanding of how the social web is having a significant effect on the current researcher activities and digital libraries.

A. Angelopoulos, C. Tsinaraki, S. Christodoulakis
Monday 26th Abstracts Conference

Mapping MPEG-7 to CIDOC CRM

The MPEG-7 is the dominant standard for multimedia content description; thus, the audiovisual Digital Library contents should be described in terms of MPEG-7. Since there exists a huge amount of audiovisual content in the cultural heritage domain, it is expected that several cultural heritage objects, as well as entities related with them (i.e. people, places, events etc.), have been described using MPEG-7. On the other hand, the dominant standard in the cultural heritage domain is the CIDOC CRM. Consequently, the MPEG-7 descriptions cannot be directly integrated in the cultural heritage digital libraries. We present in this paper a mapping model and a system that allow the transformation of the MPEG-7 descriptions to CIDOC CRM descriptions, thus allowing the exploitation of multimedia content annotations in the cultural heritage digital libraries. In addition, the proposed mapping model allows linking MPEG-7 descriptions to CIDOC CRM descriptions in a Linked Data scenario.

S. Veronikis, G. Tsakonas
University of Athens

Monday 26th Abstracts Conference

Assessing User Intention and Usability of Mobile Devices in a Hybrid Environment

During the last decades many information providers, such as libraries, have been collecting, organizing and delivering information in both print and digital forms, forming a hybrid information environment. However, evaluation of a hybrid information environment does not result in a unified seeking experience, which exploits most effectively the available resources. This paper aims to identify the main factors that influence the adoption of wireless, mobile devices (e.g., smartphones) as a means of integrating the information seeking process in hybrid environments. Therefore it presents a prototype system and an evaluation study that provides an insight about the services design.

abstracts p.28

abstracts p.29

P. Budikova, M. Bako,
P. Zuzula
Masaryk University
Monday 28th, 9:00am

Evaluation Platform for Content-based Image Retrieval Systems

In all fields of information retrieval, test datasets and ground truth data are important tools for testing and comparison of new search methods. This is also reflected by the image retrieval community where several benchmarking activities have been created in past years. However, the number of available test collections is still rather small and existing ones are often limited in size or accessible only to the participants of benchmarking competitions. In this work, we present a new freely available large scale dataset for evaluation of content-based image retrieval systems. The dataset consists of 20 million high-quality images with the visual descriptors and rich and systematic textual annotations, a set of 100 test query objects and a semi-automatically collected ground truth data verified by users. Furthermore, we provide services that enable exploitation and collaborative expansion of the ground truth.

N. Takhirov, F. Duchateau
Masaryk University of Brno
Monday 28th, 9:00am

Supporting FRBRization of Web Product Descriptions

The FRBR model has the potential for new services and discovery techniques for cultural items such as books, movies and music. In this paper, we present an approach to interpret descriptions found in Web resources and identify the FRBR entities these pertain to. To verify the resulting set of FRBR entities, we have used the Linked Open Data and two verifications have been conducted by a group of experts. The results of this work demonstrate applicability of FRBR in a new context and establish a firm basis for further exploration.

M.R. Ghorab, J. Leveiling,
S. Lawless, A. O'Connor
Masaryk University of Brno
Monday 28th, 9:00am

Multilingual Adaptive Search for Digital Libraries

We describe a framework for Adaptive Multilingual Information Retrieval (AMIR) which allows multilingual resource discovery and delivery using on-the-fly machine translation of documents and queries. Result documents are presented to the user in a consolidated manner. Challenges and affordances of both adaptive and multilingual IR, with a particular focus on digital libraries, are detailed. The framework components are motivated by a series of results from experiments on query logs and documents from The European Library. We conclude that tailoring interactivity and multilinguality aspects into the search process can enhance the user's experience with online digital libraries.

E. Greifeneder
University of Salzburg
Monday 28th, 9:00am

The Impact of Distraction in Natural Environments on User Experience Research

Laboratories have long been seen as reasonable proxies for user experience research. Yet, this assumption may have become unrealistic. The trend toward multiple activities in the present natural environment, where people simultaneously use a digital library, join a chat or read on incoming Facebook posts, changes users' behavior. The effects of these distractions generate a gap that is generally not taken into account in user experience research. This paper presents a psychological experiment that measured how differently people behave in a laboratory and in a natural environment setting. The existence and impact of distraction is measured in a laboratory setting and in a remote setting that explicitly allows users to work in their own natural environment. The data indicate that there are significant differences between results from the laboratory and natural environment setting. Distractions like email or chat influence the user's performance and their ratings.

P. Scifleet, S. P. Williams
University of Derby, University of Kilmory
Monday 28th, 9:00am

Understanding Documentary Practice: Lessons Learned from the Text Encoding Initiative

How are definitions of content and the design of digital documents being determined in practice? In this paper the authors present the relationship between document creation and document as the central unit of analysis in a framework for making sense of documentary practice at community, organisational and implementation levels. The paper presents the integrated findings from a global survey of document encoders participating in the Text Encoding Initiative, providing important insights into the characteristics of an emergent documentary practice. By focusing on documentation as a field of practice the paper reveals a rich and generative practice at play and provides valuable lessons for other complex metadata and markup initiatives.

N. Takhirov, F. Duchateau
Masaryk University of Brno and TU Wien
Monday 28th, 9:00am

Linking FRBR Entities to LOD through Semantic Matching

In this paper, we present an approach to automatically link FRBR works identified in metadata to the corresponding entity in Linked Open Data resources. The main contribution is a heuristic for the automatic identification and verification of works identified in existing metadata. Through experiments, we demonstrate that FRBR works can be identified in the LOD cloud, which provides a solid ground for further work.

G. Giannopoulos, T. Sellis
DIB Institute of Athens
Monday 28th, 9:00am

Search Behavior-Driven Training for Result Re-Ranking

In this paper we present a framework for improving the ranking learning process, taking into account the implicit search behaviors of users. Our approach is query-centric. That is, it examines the search behaviors induced by queries and groups together queries with similar such behaviors, forming search behavior clusters. Then, it trains multiple ranking functions, each one corresponding to one of these clusters. The trained models are finally combined to form the results of each new query, taking into account the similarity of the query with each cluster. The main idea is that similar search behaviors can be detected and exploited for result re-ranking by analyzing results into feature vectors, and clustering them. The experimental evaluation shows that our method improves the ranking quality of a state of the art ranking model.

P. Peiffer, J. Ashamm
University of Vienna
Monday 28th, 9:00am

Cross-border extended collective licensing: a solution to online dissemination of Europe's cultural heritage?

To the extent that books, photographs and other items in the collections of libraries and other cultural institutions are protected by copyright, they cannot be disseminated online without prior permission from the copyright owners. This applies to most items created during the 20th century. However, the transaction costs of finding and negotiating a license with every copyright owner would rise to prohibitive levels, in cases where it is impossible to identify or locate the right holder ('orphan works'), the items cannot be made available at all. These challenges hamper the development of initiatives aiming at digitizing and making available online the collections of cultural institutions and services like Europeana.

A key forward is the Nordic extended collective licensing (ECL) model. The model extends an agreement between a Collective Management Organization (CMO) and a user also non-members of the organization. In this way many of the transaction costs can be drastically reduced. The model has many similarities with the so-called Google Book settlement, but a major difference is that it is based on statutory law.

G. Giannopoulos, T. Sellis
DIB Institute of Athens
Monday 28th, 9:00am

Search Behavior-Driven Training for Result Re-Ranking

In this paper we present a framework for improving the ranking learning process, taking into account the implicit search behaviors of users. Our approach is query-centric. That is, it examines the search behaviors induced by queries and groups together queries with similar such behaviors, forming search behavior clusters. Then, it trains multiple ranking functions, each one corresponding to one of these clusters. The trained models are finally combined to form the results of each new query, taking into account the similarity of the query with each cluster. The main idea is that similar search behaviors can be detected and exploited for result re-ranking by analyzing results into feature vectors, and clustering them. The experimental evaluation shows that our method improves the ranking quality of a state of the art ranking model.

P. Peiffer, J. Ashamm
University of Vienna
Monday 28th, 9:00am

Cross-border extended collective licensing: a solution to online dissemination of Europe's cultural heritage?

To the extent that books, photographs and other items in the collections of libraries and other cultural institutions are protected by copyright, they cannot be disseminated online without prior permission from the copyright owners. This applies to most items created during the 20th century. However, the transaction costs of finding and negotiating a license with every copyright owner would rise to prohibitive levels, in cases where it is impossible to identify or locate the right holder ('orphan works'), the items cannot be made available at all. These challenges hamper the development of initiatives aiming at digitizing and making available online the collections of cultural institutions and services like Europeana.

A key forward is the Nordic extended collective licensing (ECL) model. The model extends an agreement between a Collective Management Organization (CMO) and a user also non-members of the organization. In this way many of the transaction costs can be drastically reduced. The model has many similarities with the so-called Google Book settlement, but a major difference is that it is based on statutory law.

D. Gomes, J. Miranda,
M. Costa
Fundação de Amparo à Pesquisa do Estado de São Paulo
Monday 28th, 9:00am

A survey on web archiving initiatives

Web archiving has been gaining interest and recognized importance for modern societies around the world. However, for web archivists it is frequently difficult to demonstrate this fact, for instance, to funders. This study provides an updated and global overview of web archiving. The obtained results showed that the number of web archiving initiatives significantly grew after 2003 and they are concentrated on developed countries. We statistically analyzed initiative, such as, the volume of archived data, archive file formats or number of people engaged. When archives are together must process more data than any web search engine. Considering the complexity and large amounts of data involved in web archiving, the results showed that the assigned resources are scarce. A Wikipedia page was created to complement the presented work and be collaboratively kept up-to-date by the community.

M. Khoo, C. MacDonald
Ulster University
Monday 28th, 9:00am

An Organizational Model for Digital Library Evaluation

Evaluation is a central digital library practice. It provides important data for managing digital libraries and informing strategic decision-making. Digital library evaluation and management are organisational as well as technical practices. What evaluation models can account for these organisational factors, in practice as well as in theory? To address these questions, this paper integrates two models, one from the organizational literature Porter's value chain, and one from the evaluation literature evaluation logic models, into a generic, flexible and extensible evaluation model that supports the goal-oriented evaluation and management of digital libraries in specific socio-cultural contexts. A case study is provided.

Workshop 1 *Thursday 27th - 9am*

Semantic Digital Archives - sustainable long-term curation perspectives of Cultural Heritage

Since decades, the amount of content created digitally is growing and nowadays its complete life cycle tends to remain digital. Hence, we need sustainable long-term curation perspectives of our digital cultural heritage. However, digital content poses many challenges for long-term or indefinite preservation. Examples being changing technologies and changing user communities as well as the increasing complexity of digital content being enriched with software and multimedia attachments. Dealing with these challenges is the central theme of the workshop.

The workshop, *Semantic Digital Archives* aims at promoting and discussing sophisticated knowledge representation and knowledge management solutions specifically designed for emerging Archival Information Systems. For this purpose, it is intended to bring together the digital libraries community, the digital archiving community and the semantic technologies community.

Workshop 3 *Thursday 27th - 10h30*

Fourth Workshop on Very Large Digital Libraries - VLDL 2011

Today's information society is confronted with the data deluge issue and is requiring for Digital Libraries that are capable to effectively store, transfer and challenge services. Information resources are being to have immediate and effective access to human knowledge (not only from the past – very often is produced and disseminated through heterogeneous sources. Such scenarios call for the

All workshops are one-day workshops

abstracts p.34

Workshop 4 *Thursday 27th - 9am*

Linking Research and Education in Digital Libraries

This workshop aims at bringing forward a discussion on how better to exploit the results of research for education in Digital Libraries, or more generally, education for information workers. The main thread of discussion will be a critical review of the role of the information worker, considering not only the limited brought by the advances in the technical dimension, but considering also other dimensions such as policy, quality, user profiles, legal aspects, etc. It also aims at starting an initial discussion on how results of research in Digital Libraries can be safely transferred to education in Digital Libraries, quickly and easily, e.g. by implementing a European scale mechanism for disseminating and integrating research results into education.

abstracts p.37

Workshop 5 *Thursday 27th - 10h30*

User-Oriented Evaluation of Digital Library Interfaces

User-oriented evaluation of methods and systems in the area of digital libraries is often restricted to small numbers of users, or uses very shallow observation data like system logs or questionnaires. This workshop aims at carrying out a large collaborative evaluation prior to the workshop, where the collected data will be shared among all participants. At the meeting itself, we will discuss more generally the challenges of evaluating interfaces through this kind of experiments, with the experimental data used to exemplify an evaluation method.

Workshop 6 *Thursday 27th - 10h30*

Networked Knowledge Organisation Systems and Services: The 10th European Networked Knowledge Organisation Systems (NKOS) Workshop

The 10th European NKOS workshop at TPO, explores the potential of Knowledge Organization Systems, such as classification systems, taxonomies, thesauri, ontologies and lexical databases. These tools attempt to model the underlying semantic structure of a domain for purposes of information retrieval, knowledge discovery, language engineering, and the semantic web. The workshop provides an opportunity to report and discuss projects, research, demonstrators, and development related to Networked Knowledge Organization Systems/Services in next-generation digital libraries. A further objective is to systematically engage in discussions in common areas of interest with selected related communities and to investigate potential co-operation.

All workshops are one-day workshops

abstracts p.38

.....

Sponsors / Support

Cyprus University of Technology
30 Archbishop Epiphanius Str.
2025, Limassol, Cyprus
Tel: +35720020000
Fax: +3572002700
www.cyut.ac.cy

University of Cyprus
University House "Mastoras G. Leventis"
1078 Nicosia, Cyprus
Tel: +3572089400
Email: info@ucy.ac.cy
www.ucy.ac.cy

Map Index

Symbol Information

- Lounge
- Elevator
- Reception
- Bar
- Restaurant

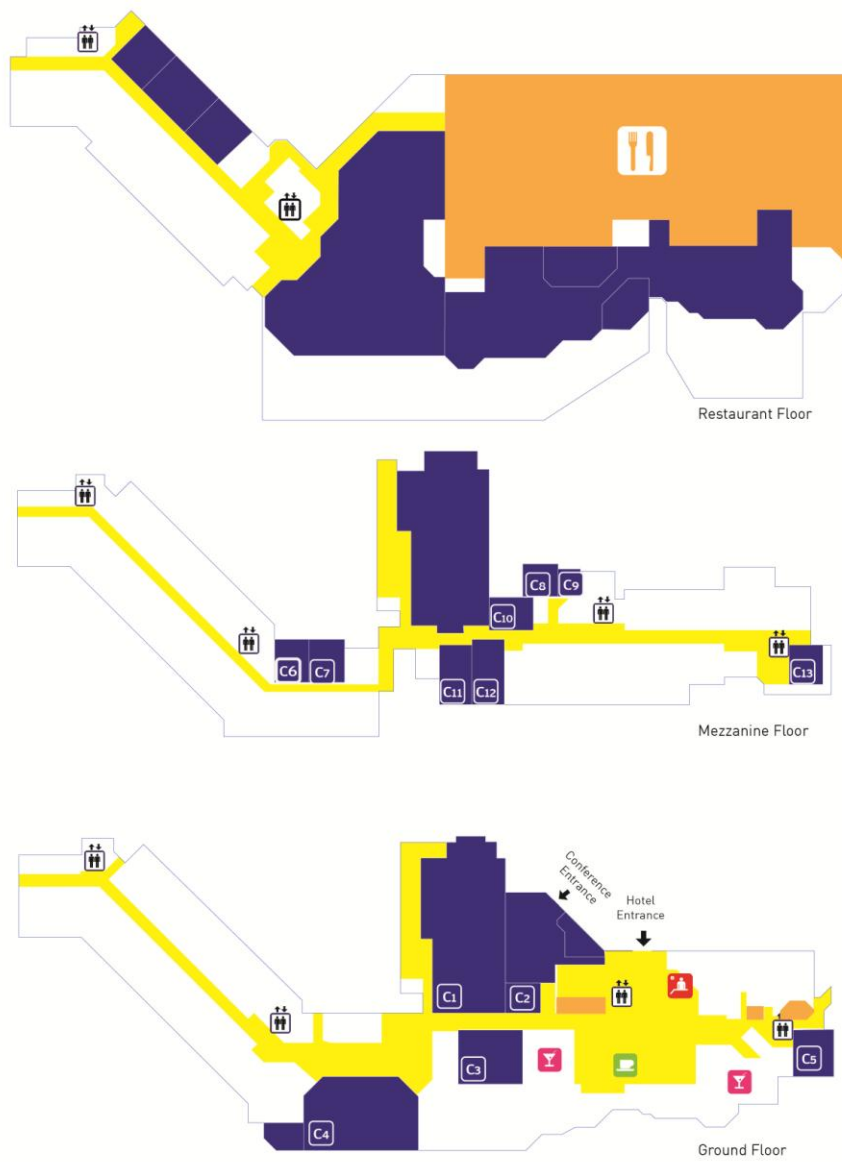
Colour Information

- Conference Rooms
- Hallway

Conference Rooms Information

C1 AXAMIS	C8 HERMES
C2 ARTEMIS	C9 PLUTO
C3 APHRODITE	C10 ZEUS
C4 CRISTIAN BARNARD	C11 ATHENA
C5 ADONIS	C12 LEIDA
C6 NIAGAS	C13 APOLLO
C7 ARIADNE	

Conference Room Map - Coral Beach Hotel

Εικόνα 22: Εσωτερικές Σελίδες για το βιβλιάρκι

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπερασματικά μετά την τελική ανάλυση και μέσα από την εφαρμογή της μεθοδολογίας που συνδυάζει τις μεθοδολογίες του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού και της γραφιστικής επικοινωνίας επιστρέφουμε στον αρχικό ερώτημα που οφείλει να απαντηθεί μέσω αυτής της μελέτης αν οι δύο μεθοδολογίες μπορούν να συνυπάρξουν για να επιτευχθεί ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα. Μέσα από την έρευνα μου, και δημιουργώντας βάση της βιβλιογραφίας την σωστή μεθοδολογία που θα συνδυάζει τα δύο πεδία οφείλω να καταλήξω στο συμπέρασμα ότι οι δύο αυτές μεθοδολογίες μπορούν επιτυχώς να συνδυαστούν και να παράξουν ένα αρκετά ικανοποιητικό αποτέλεσμα.

Μέσω των συνεντεύξεων και της αξιολόγησης, πριν και μετά τον σχεδιασμό με το κοινό στο οποίο απευθύνεται ο σχεδιαστής, αποκτά μια οικειότητα μαζί με τον χρήστη και είναι σε θέση να κατανοήσει τις ανάγκες του αλλά και να δει μέσω της οπτικής του χρήστη, σχεδιάζοντας με αυτόν για αυτόν. Οι συνεντεύξεις είναι ένα αρκετά σημαντικό σημείο στον ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό, μέσω της έρευνας μου ως σχεδιαστής στα αρχικά στάδια δυσκολεύτηκα να προσαρμοστώ στην θεωρία των συνεντεύξεων με το κοινό πριν αρχίσω να σκέπτομαι η ίδια το θέμα και τη σχεδίαση του. Όμως μέσω αυτής της επαφής με τους χρήστες ήμουν σε θέση να συλλέξω αρκετά ικανοποιητικές πληροφορίες τις οποίες μπόρεσα να χρησιμοποιήσω στο σχεδιασμό.

Ακόμη ένα σημείο που είναι σημαντικό να αναφερθεί είναι ότι οι συνεντεύξεις αξιολόγησης μαζί με τους χρήστες βοήθησαν ώστε να γίνει βελτίωση του σχεδίου, βέβαια οι χρήστες σέβονταν τον σχεδιαστή και την προσέγγιση του αλλά δεν τους απέτρεψε από το να εισηγηθούν λύσεις που πιθανών να μην έχει σκεφτεί ο σχεδιαστής ή να μην τα θεώρησε τόσο σημαντικά.

Η καινούργια μεθοδολογία δεν καταρρίπτει τις αξίες της γραφιστικής αλλά εναπόκειται στον σχεδιαστή να συνδυάσει επιτυχώς τις γνώσεις του για να παράξει το επιθυμητό αποτέλεσμα. Ως σχεδιαστής οι τεχνικές δυσκολίες προσαρμογής μετά τις συνεντεύξεις, στο σχέδιο μου, ήταν αρκετές και έθεσε σε εμένα την ίδια το δίλλημα για το σχεδιασμό μου και αν αυτό που κάνω είναι το σωστό, λόγω του ότι αυτή η μεθοδολογία ήταν καινούργια για μένα. Στο στάδιο όμως που υπήρξε αυτή η αμφιβολία με τη μεθοδολογία του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού και την αξιολόγηση από ειδικό βοήθησε ιδιαίτερα στο ξεκαθάρισμα των

απαιτήσεων και τις προσέγγιση. Ως σχεδιαστής δεν άφησα πίσω τις γνώσεις της γραφιστικής αλλά τις χρησιμοποίησα με τρόπο έτσι ώστε να διευκολυνθεί ο ίδιος ο χρήστης.

Θέλοντας να αναφέρω ακόμα μία φορά ότι ο συνδυασμός αυτός μπορεί να αποτελεί σημαντικό κομμάτι στην γραφιστική επικοινωνία λόγω του ότι συνδυάζοντας την ευχρηστία με την αισθητική μπορούν να παραχθούν προϊόντα πιο αισθητικά ωραία τόσο από πλευράς σχεδιασμού όσο και από ευχρηστίας. Όταν παραχθεί ένα αποτέλεσμα που συνδυάζει και τα δύο τότε θα έχουμε από άποψης μεθόδου καλύτερα και αποτελεσματικότερα προϊόντα πιο προσιτά στον χρήστη και λειτουργικά ωραία.

Παρατηρώντας τις αντιδράσεις των χρηστών οφείλει να αναφερθεί ότι επιλέγουν καταρχάς το αισθητικά ωραίο και στην συνέχεια επικεντρώνονται σε λειτουργικά στοιχεία. Έτσι λοιπόν αν και ο κύριος στόχος του σχεδιαστή είναι να δημιουργήσει αισθητικά ωραία και λειτουργικά designs, συνδυάζοντας τελικά τη νέα μεθοδολογία όπου εμπλέκεται και ο ανθρωποκεντρικός σχεδιασμός επιτυγχάνει να αποφύγει σχεδιαστικά λάθη που ο ίδιος πιθανών να μην έχει προσέξει. Ο συνδυασμός των δύο μεθοδολογιών αποτελεί σημαντικό κομμάτι στο σχεδιασμό, και καλύπτει τόσο την χρηστικότητα όσο και την λειτουργικότητα και αισθητική.

4 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μέσα από την μελέτη αυτή τέθηκε ως πρωταρχικός στόχος να μελετηθεί και να αναπτυχθεί μια μεθοδολογία που θα συνδυάζει τον ανθρωποκεντρικό σχεδιασμό με την γραφιστική επικοινωνία. Οι δύο αυτοί κλάδοι έρχονταν σε σύγκρουση λόγω της διαφορετικότητας της αντιμετώπισης του κοινού, χρήστη, και της συνεργασίας με αυτό. Μέσα από την έρευνα μου χρησιμοποίησα τις δύο μεθοδολογίες προτείνοντας μια συνδυαστική μεθοδολογία των δύο για την ανάπτυξη και επίλυση σχεδιαστικών προβλημάτων. Στην μελέτη μου επιλύθηκε το σχεδιαστικό πρόβλημα της προώθησης του συνεδρίου TPDL 2012, με τον σχεδιασμό αφίσας, πρόσκλησης και βιβλιαράκι(booklet) του συνεδρίου.

Συμπερασματικά θέλοντας να κλείσω την εργασία αυτή και να θέσω την απάντηση μου στο ερώτημα που όφειλε να επιλυθεί, είναι ότι οι μεθοδολογίες τόσο του ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού όσο και της γραφιστικής επικοινωνίας μπορούν επιτυχώς να συνυπάρξουν κάτω από ένα συνδυασμό μεθοδολογίας και να παράξουν ένα επιτυχώς αποτέλεσμα που ικανοποιεί τόσο το σχεδιαστή όσο και το χρήστη. Η μεθοδολογία αυτή κρίνω ότι είναι ιδιαίτερα σημαντική στο τομέα του σχεδιασμού της διαφήμισης, όπως κάποιες εκστρατίες προώθησης/αφύπνισης και ιδιαίτερα στο σχεδιασμό προϊόντων. Μπορεί να βοηθήσει στην δημιουργία σχεδιαστικών λύσεων τόσο λειτουργικά εύχρηστων όσο και λειτουργικά σχεδιαστικά, αποτελεί ένα σημαντικό κομμάτι σε αυτό τον τομέα και θα ήταν χρήσιμο σε κάθε σχεδιαστική βιομηχανία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Dix, A., Γκαγκάτσιου, Ε., Μανιτσάρης, Α., & Μαυρίδης, Ι. (2007). *Επικοινωνία ανθρώπου-υπολογιστή*. Αθήνα: Μ. Γκιούρδας.
- Givechi, R., Groulx, I., & Woollard, M. (2006). Impact: Inspiring graphic design through human behaviors. *Design Studies—Theory and Research in Graphic Design, a Reader*, , 306–310.
- Greenhouse, E. S. (Ed.). (2011). *Human-centered design* Retrieved from <http://www.aging.ny.gov/LivableNY/ResourceManual/DemographicAndSocialTrends/I9.pdf>
- Muller-brockman, J. (2003). *The graphic artist and his design problems*. Sulgen: Verlag Arthur Niggli AG.
- Norman, D. A. (2010). *Σχεδιασμός των αντικειμένων της καθημερινότητας*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Shaughnessy, A. (2005). *How to be a graphic designer, without losing your soul*. New York: Princeton Architectural Press.
- Shneiderman, B., Plaisant, C., Κατσαβούνης, Σ., & Καλπάκης, Γ. (2010). *Σχεδίαση της διεπαφής χρήστη: στρατηγικές για αποτελεσματική επικοινωνία ανθρώπου-υπολογιστή*. Θεσσαλονίκη: Τζιόλας.
- Αβούρης, Ν. Μ. (2000). *Εισαγωγή στην επικοινωνία ανθρώπου-υπολογιστή*. Αθήνα: Διάυλος.

Κουτσαμπάσης, Π. (2011). *Αλληλεπίδραση ανθρώπου-υπολογιστή : αρχές, μέθοδοι και παραδείγματα*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Κωνσταντίνου, Γ. (2011). Γραφιστική παραγωγή με τη χρήση ανθρωποκεντρικού σχεδιασμού. (Πτυχιακή διατριβή, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, 2011).

Φραγκόπουλος, Μ. (2006). *Εισαγωγή στην ιστορία και τη θεωρία του Graphic design: μια μικρή ανθολογία*. Αθήνα: Futura-Μιχάλης Παπαρούνης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Συνεντεύξεις

Οι συνεντεύξεις απευθύνθηκαν σε 14 χρήστες, 5 βιβλιοθηκονόμους, 4 ερευνητές και 5 φοιτητές γραφιστικής συμπεριλάμβαναν 12 ερωτήσεις τις οποίες ερωτήθηκαν όλοι οι χρήστες και ακόμη 2 ερωτήσεις που απευθύνονταν αποκλειστικά στους φοιτητές γραφιστικής, γενικά οι συνεντεύξεις είχαν διάρκεια 12-25 λεπτών η κάθε μία. Στις συνεντεύξεις εκτός από την υποβολή ερωτήσεων υπήρχε και οπτικό μέρος, παρουσιάστηκαν 12 αφίσες και ένα βιβλιαράκι συνεδρίου, όπου βοήθησε περισσότερο στην κατανόηση των αναγκών και τις οπτικής των χρηστών σε βάση σχεδίασης και αντίληψης εικόνας.

Στην αξιολόγηση των συνεντεύξεων παρουσιάστηκαν οι τρεις λύσεις για τις αφίσες (εικόνα 9, 10) και ζητήθηκε από τους χρήστες να τις βάλουν σε σειρά προτίμησης, πρώτη- δεύτερη - τρίτη και να δικαιολογήσουν την επιλογή τους. Στην συνέχεια τους δόθηκαν οι προτεινόμενες λύσεις για βιβλιαράκι που είχαν 3 διαφορετικά είδη δεσίματος και ζητήθηκε να το μελετήσουν και να αναφέρουν τυχών αλλαγές που θα προτιμούσαν.

4.1 Ερωτήσεις που τέθηκαν κατά την Ανάλυση Απαιτήσεων

1. Γνωρίζεις τι σημαίνει ο όρος ψηφιακές βιβλιοθήκες ή αλλιώς digital libraries;
2. Γνωρίζεις για το παγκόσμιο συνέδριο TPDL(theory and practice of digital libraries);
3. Θα σε ενδιέφερε να συμμετέχεις σε ένα τέτοιο συνέδριο;
4. Με ποιά τρόπο πιστεύεις μπορεί να προβληθεί το συνέδριο;
5. Θα σε ενδιέφερε μετά το τέλος του συνεδρίου, να προσκομίσεις κάποιο μέσο για σημειώσεις ή με ενδιαφέροντα στοιχεία του συνεδρίου;
6. Θεωρείς ότι το υλικό είναι σημαντικό να υπάρχει σε έντυπη ή σε ψηφιακή μορφή;
7. Ποίο πιστεύεις είναι σημαντικό να πάρει ένας σύνοδος, που έχει παρακολουθήσει το συνέδριο;
8. Θα σε ενδιέφερε να δεις κάτι καινούργιο στο ύφος της προώθησης του συνεδρίου;

4.1.1 Ερωτήσεις που τέθηκαν σχετικά με την παρουσίαση των αφισών και το βιβλιαράκι.

9. Τι θα σε προσέλκυε ώστε να επισκεφτείς το συνέδριο που παρουσιάζεται.
10. Υπάρχει κάτι που δεν σου αρέσει/ αρέσει σε αυτές τις αφίσες;
11. Υπάρχει κάτι που δεν σου αρέσει/ αρέσει στο βιβλιαράκι;
12. Υπάρχει κάποιο στοιχείο που θεωρείς ενδιαφέρον/σημαντικό;

4.1.2 Ερωτήσεις που απευθύνονται σε φοιτητές γραφιστικής

Οι ερωτήσεις αυτές τέθηκαν στους φοιτητές επιπρόσθετα με τις προηγούμενες ερωτήσεις της ανάλυσης απαιτήσεων.

1. Θεωρείς ότι υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα χρώματα που μπορείς να χρησιμοποιήσεις σε ένα βιβλιαράκι συνεδρίου;
2. Ποιά στοιχεία θεωρείς σημαντικά να μπουν σε μια αφίσα συνεδρίου;

4.2 Ερωτήσεις που τέθηκαν κατά την αξιολόγηση.

1. Θεωρείς επαρκείς τις πληροφορίες που αναγράφονται στην αφίσα;
2. Υπάρχει κάτι που δεν σου αρέσει σχετικά με την αφίσα;
3. Υπάρχει κάτι που δεν σου αρέσει σχετικά με το βιβλιαράκι;
4. Σε ικανοποιεί το βιβλιαράκι ως χρήστη; Χρειάζεσαι κάτι άλλο;
5. Ποιο τρόπο δεσίματος στο βιβλιαράκι προτιμάς και γιατί;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Πείραμα με τη μέθοδο eye-tracker

Οι τελικές προτάσεις των αφισών μου παρουσιάστηκαν στην δοκιμή της μεθόδου eye-tracker με την χρήση ειδικών γυαλιών, λόγω του ότι το Τμήμα Πολυμέσων και Γραφικών Τεχνών είχε την ευκαιρία δοκιμής νέου εξοπλισμού, που έγινε στις 19 Απριλίου 2012. Με τη μέθοδο παρατηρήθηκε η ροή της παρατήρησης στην αφίσα από τον χρήστη, δηλαδή το πόσο εύκολα ακολουθεί την αφίσα, που δίνει πρώτα την προσοχή του και αν προσέχει όλα τα στοιχεία σε αυτήν. Η δοκιμή έγινε σε 7 χρήστες, ερευνητές, σε δύο αφίσες, τις τελικές επιλογές της εικόνας 16, ο κάθε χρήστης χρειάζεται να φορέσει τα ειδικά γυαλιά eye-tracker, στην συνέχεια να γίνει μια αναγνώριση της εστίασης της όρασης του και τέλος να συμμετέχει στο πείραμα καταγράφοντας τα στοιχεία σε βίντεο. Τα στοιχεία της αφίσας παρατηρήθηκαν από όλους τους χρήστες και διαβάστηκαν διαδοχικά ακλουθώντας την ακόλουθη ροή στην αφίσα, τίτλος – ημ/νία – keynote speakers – περίληψη- ιστοσελίδα – λογότυπο tpdl – υπόλοιπα λογότυπα. Δεν παρατηρήθηκε να υπάρχει κάποιο πρόβλημα ανάγνωσης όσο αφορά τα μεγέθη γραμματοσειρών κτλ, μια παρατήρηση που μπορεί να αναφερθεί είναι ότι χρειάζονταν περισσότερος χρόνος μελέτης της αφίσας στην εικόνα 23 σε σύγκριση με την αφίσα στην εικόνα 24, ο λόγος κρίνεται να είναι η στοίχιση των δεδομένων όπου χρειάζεται περισσότερη ανάγνωση για την ακολούθηση του πλέγματος σε αντίθεση με την εικόνα 24 όπου είναι πιο ξεκάθαρη και με λειτουργικό πλέγμα. Οι χρήστες δεν ανέφεραν κάποιο πρόβλημα στην παρατήρηση. Στα screenshots των βίντεο της παρατήρησης, όπως φαίνονται το σημείο εστίασης του χρήστη φαίνεται χρωματικά με ένα πορτοκαλί κύκλο που κινείται αντίστοιχα σε όλη την εικόνα στα σημεία όπου βλέπει ο χρήστης, έτσι βλέπουμε τον τρόπο που διαβάζει και πόση ώρα μένει στο σημείο - χρειάζεται στο κάθε σημείο πχ μιας παραγράφου ή κάποιου τίτλου.

Εικόνα 23: Screenshot πειράματος, αφίσα (A2)

Εικόνα 24: Screenshot πειράματος, αφίσα (A2)

